

**UCHWAŁA NR LXVII/686/22
RADY MIASTA PIŁY**

z dnia 29 listopada 2022 r.

**w sprawie przyjęcia „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu Gminy Piła na lata
2023 - 2032”**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.) w związku z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 z późn. zm.), **Rada Miasta Piły uchwala**, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu Gminy Piła na lata 2023 - 2032” stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Piły.

§ 3. Traci moc uchwała Nr LII/673/14 Rady Miasta Piły z dnia 28 października 2014 roku w sprawie przyjęcia „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Piły na lata 2014 – 2032 „

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miasta Piły

Maria Kubica

Uzasadnienie
do Uchwały Nr LXVII/686/22
Rady Miasta Piły
z dnia 29 listopada 2022 roku

w sprawie przyjęcia „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu
Gminy Piła na lata 2023 - 2032”

„Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu Gminy Piła na lata 2023 - 2032” stanowi aktualizację uchwalonego dnia 28 października 2014 roku „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Piły na lata 2014 – 2032”, który zawierał dane dotyczące wyrobów azbestowych z inwentaryzacji przeprowadzonej w 2014 roku. Obowiązek aktualizacji dokumentu wynika z realizacji zapisów „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032” przyjętego uchwałą Rady Ministrów Nr 122/09 z dnia 14 lipca 2009 roku, zmienioną uchwałą Rady Ministrów Nr 39/2010 z dnia 15 marca 2010 roku.

„Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu Gminy Piła na lata 2023 - 2032” zawiera zagadnienia prawne, techniczne, planistyczne i finansowe oraz określa warunki wdrożenia i monitoringu. Głównym celem przedmiotowego dokumentu jest aktywizacja działań związanych z oczyszczeniem terenu miasta Piły z azbestu w określonym horyzoncie czasowym.

Opracowanie dokumentu pn. „Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu Gminy Piła na lata 2023 - 2032” realizowane jest w ramach projektu pn. „Piła – opracowanie dokumentacji w ramach wsparcia rozwoju miast POPT 2014-2020” współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020.

Biorąc pod uwagę powyższe, zasadne jest podjęcie niniejszej Uchwały i wdrożenie jej do realizacji.

w z. PREZYDENTA MIASTA
/-/ Krzysztof Szewc
Zastępca Prezydenta

Urząd Miasta Piła

**Program usuwania wyrobów
zawierających azbest
dla terenu Gminy Piła
na lata 2023 - 2032**

Piła 2022

Projekt pn. „Piła – opracowanie dokumentacji w ramach wsparcia rozwoju miast POPT 2014-2020” współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu Gminy Piła na lata 2023 - 2032

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Opracowanie:

EXERGON Sp. z o. o.
ul. Jagiellońska 4
44-100 Gliwice

EXERGON

Autorzy opracowania:

mgr inż. Andrzej Kandzia – koordynator

dr inż. Tomasz Malik

inż. Przemysław Starzak

Paulina Hassa

mgr. inż. Wojciech Sułkowski

Spis treści:

1.	Wstęp.....	8
1.1.	Wprowadzenie.....	8
1.2.	Ogólna charakterystyka gminy Piła.....	8
1.2.1.	Podział administracyjny.....	8
1.2.2.	Ludność.....	9
1.2.3.	Struktura terenu.....	9
1.2.4.	Tereny chronione.....	10
1.2.5.	Gospodarka wodna.....	10
1.2.6.	Przemysł i energetyka.....	10
1.2.7.	Rolnictwo i surowce.....	11
1.2.8.	Transport.....	11
1.3.	Podstawowe regulacje prawne w zakresie użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest.....	13
1.3.1.	Ustawy.....	13
1.3.2.	Rozporządzenia.....	13
1.3.3.	Akty normatywne Unii Europejskiej w zakresie wyrobów zawierających azbest.....	14
1.4.	Cele i zadania Programu.....	14
2.	Charakterystyka wyrobów zawierających azbest.....	15
2.1.	Występowanie i zastosowanie azbestu.....	15
2.2.	Oddziaływanie wyrobów azbestowych na zdrowie człowieka.....	18
2.3.	Procedury dotyczące postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest.....	19
2.3.1.	Procedury obowiązujące właścicieli i zarządzających obiektami, instalacjami lub urządzeniami zawierającymi azbest lub wyroby zawierające azbest.....	19
2.3.1.1.	Procedura 1: użytkowanie obiektów i terenów z wyrobami zawierającymi azbest.....	19
2.3.1.2.	Procedura 2: usuwanie z obiektów i terenów z wyrobów zawierającymi azbest.....	21
2.3.2.	Procedury obowiązujące wykonawców prac polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest – wytwórców odpadów niebezpiecznych.....	21
2.3.3.	Procedury obowiązujące prowadzących działalność w zakresie transportu odpadów niebezpiecznych zawierających azbest oraz zarządzających składowiskami tych odpadów.....	23
3.	Aktualny stan w zakresie wyrobów zawierających azbest w Gminie Piła.....	24

Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu Gminy Piła na lata 2023 - 2032

3.1.	Metodyka przeprowadzania inwentaryzacji.....	24
3.1.1.	Informacje przekazane przez przedstawiciela Zamawiającego.....	24
3.1.2.	Kolejność przeprowadzonych prac.....	24
3.1.3.	Opracowanie ankiet.....	25
3.1.4.	Zakres inwentaryzacji.....	25
3.1.5.	Założenia przyjęte do obliczeń.....	26
3.2.	Ilość i rozmieszczenie wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Piła	26
3.2.1.	Osoby fizyczne.....	27
3.2.2.	Osoby prawne.....	38
3.2.3.	Całkowita ilość wyrobów azbestowych na terenie Gminy Piła.....	40
3.3.	Ocena jakościowa wyrobów.....	40
3.3.1.	Osoby fizyczne.....	41
3.3.2.	Osoby prawne.....	46
3.3.3.	Podsumowanie oceny jakościowej wyrobów.....	48
3.4.	Ilości wyrobów azbestowych usunięte na przestrzeni ostatnich lat.....	48
4.	Możliwości unieszkodliwiania odpadów azbestowych.....	49
5.	Założenia w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest i unieszkodliwianie odpadów azbestowych.....	51
5.1.	Edukacja i informacja.....	51
5.2.	Szacunkowe koszty realizacji Programu.....	52
5.2.1.	Szacunkowe koszty usuwania wyrobów zawierających azbest.....	52
5.2.2.	Pozostałe koszty realizacji Programu.....	57
5.3.	Harmonogram realizacji celów i zadań Programu.....	57
6.	Finansowanie programu.....	59
6.1.	Środki budżetu państwa pozostające w dyspozycji Ministra Rozwoju i Technologii.....	59
6.2.	Środki własne właścicieli, zarządców, użytkowników obiektów budowlanych z zabudowanymi wyrobami zawierającymi azbest.....	60
6.3.	Środki z Krajowego Planu Odbudowy.....	60
6.4.	Środki własne jednostek samorządowych.....	60
6.5.	Funduszy ochrony środowiska, w tym WFOŚiGW w Poznaniu.....	61
6.6.	Kredyty – Bank Ochrony Środowiska S.A.....	62
6.7.	Fundusze europejskie dla województwa wielkopolskiego.....	62
7.	Zarządzanie i monitoring programu.....	62

Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu Gminy Piła na lata 2023 - 2032

8.	Podsumowanie, wnioski.....	65
9.	Załącznik 1.....	67
10.	Załącznik 2.....	70
11.	Załącznik 3.....	72
12.	Załącznik 4.....	82

Spis tabel:

Tabela 1 Porównanie właściwości różnych rodzajów azbestów ⁸	16
Tabela 2 Zakres zastosowania wyrobów azbestowych.....	17
Tabela 3 Ilość wyrobów azbestowych u osób fizycznych z podziałem na rodzaj budynku (stan na 31.10.2022 r.).....	28
Tabela 4 Ilość wyrobów azbestowych u osób fizycznych z podziałem na rodzaj wyrobu (stan na 31.10.2022 r.).....	33
Tabela 5 Ilość wyrobów azbestowych u osób prawnych (stan na 31.10.2022 r.).....	39
Tabela 6 Całkowita ilość wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Piła pozostałych do usunięcia (stan na dzień 31.10.2022 r.).....	40
Tabela 7 Udział poszczególnych rodzajów wyrobów zawierających azbest w masie wyrobów przeznaczonych do unieszkodliwienia (stan na dzień 31.10.2022 r.).....	40
Tabela 8 Zestawienie jakości wyrobów azbestowych u osób fizycznych ze względu na stopień pilności (stan na 31.10.2022 r.).....	41
Tabela 9 Zestawienie jakości wyrobów azbestowych u osób prawnych ze względu na stopień pilności (stan na 31.10.2022 r.).....	47
Tabela 10 Zestawienie jakości wyrobów zawierających azbest, zinwentaryzowanych na obszarze gminy Piła (stan na dzień 31.10.2022).....	48
Tabela 11 Udział procentowy stopni pilności w całkowitej ilości wyrobów azbestowo-cementowych w poszczególnych budynkach na terenie gminy Piła (stan na dzień 31.10.2022).....	48
Tabela 12 Zestawienie ilości wyrobów usuniętych w poszczególnych latach w Pile (stan na dzień 31.10.2022).....	48
Tabela 13 Wybrane stawki unieszkodliwiania odpadów azbestowych (źródło: Postępowania przetargowe).....	52

Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu Gminy Piła na lata 2023 - 2032

Tabela 14 Całkowity koszt demontażu wyrobów zawierających azbest w zależności od przyjętej formy finansowania.....	54
Tabela 15 Całkowity koszt demontażu wyrobów zawierających azbest w zależności od przyjętej formy finansowania o stopnia pilności.....	56
Tabela 16 Harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji Programu.....	58
Tabela 17 Wykaz wskaźników efektywności realizacji i monitoringu Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Piła.....	64
Tabela 18 Inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest na terenie miasta Piła.....	72
Tabela 19 Wykaz ulic na terenie miasta Piły z eksploatowanymi rurociągami azbestowo-cementowymi (Stan na 17.10.2022 r.).....	82

Spis rysunków:

Rysunek 1 Mapa administracyjna Gminy Piła – podział na osiedla.....	9
Rysunek 2 Układ dróg krajowych, wojewódzkich, głównych i zbiorczych w Pile (źródło: pl.wikipedia.org/wiki/Piła_(miasto), dostęp 20.09.2022 r.).....	12
Rysunek 3 Wzór oznakowania instalacji lub urządzeń zawierających azbest oraz rur azbestowo-cementowych.....	20
Rysunek 4 Mapa pogładowa z rozmieszczeniem wyrobów azbestowych na terenie Gminy Piła z podziałem na rodzaj budynku (stan na 31.10.2022 r.).....	32
Rysunek 5 Mapa pogładowa z rozmieszczeniem wyrobów azbestowych na terenie Gminy Piła z podziałem na rodzaj wyrobu (stan na 31.10.2022 r.).....	37
Rysunek 6 Mapa pogładowa z rozmieszczeniem wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Piła z podziałem na stopień pilności (stan na 31.10.2022 r.).....	44
Rysunek 7 Zabezpieczona paleta płyt falistych azbestowo – cementowych zakwalifikowana jako I stopień pilności.....	45
Rysunek 8 Elewacja i częściowe pokrycie dachu garażu wykonane z płyt falistych azbestowo – cementowych zakwalifikowane jako II stopień pilności.....	45
Rysunek 9 Pokrycie dachowe budynku gospodarczego wykonane z płyt falistych azbestowo – cementowych zakwalifikowane jako III stopień pilności.....	46

Spis skrótów i oznaczeń:

ADR	umowa dotyczącą międzynarodowego przewozu drogowego materiałów niebezpiecznych (ang. the European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)
BDO	baza danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami
BOŚ	BOŚ Bank S.A.
Dz. U.	Dziennik Ustaw
GUS	Główny Urząd Statystyczny
JST	Jednostki samorządu terytorialnego
OCENA	Ocena stanu i możliwość bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest
OSO	Obszar specjalnej ochrony
PCB	polichlorowane bifenyle
POKA	Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032
PROGRAM	Aktualizacja programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu Gminy Piła na lata 2023 – 2032
SSO	Specjalny obszar ochrony
UE	Unia Europejska
US w Poznaniu	Urząd Statystyczny w Poznaniu
WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

1. Wstęp

1.1. Wprowadzenie

Niniejsze opracowanie stanowi aktualizację „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Piły na lata 2014 – 2032” i jest trzecim tego typu opracowaniem. Obowiązek aktualizacji dokumentu wynika z realizacji zapisów „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032” (zwanego dalej POKA) przyjętego uchwałą Rady Ministrów Nr 122/09 z dnia 14 lipca 2009 roku, zmienioną uchwałą Rady Ministrów Nr 39/2010 z dnia 15 marca 2010 roku.

Warto podkreślić, że Polska była pierwszym krajem w Unii Europejskiej, który podjął się wyzwania wycofania z użytkowania wyrobów zawierających azbest. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej przyjął Rezolucję z dnia 19 czerwca 1997 r. – w sprawie programu wycofywania azbestu z gospodarki (M.P. nr 38, poz. 373). W wyniku powstania niniejszej Rezolucji, zmierzającej do wycofywania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski, a także innych przepisów wykonawczych, Rada Ministrów przyjęła w dniu 14 maja 2002 r. „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”.

„Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu Gminy Piła na lata 2023 - 2032” (zwany dalej PROGRAM) zawiera zagadnienia prawne, techniczne, planistyczne i finansowe oraz określa warunki wdrożenia i monitoringu PROGRAMU. Głównym celem przedmiotowego dokumentu jest aktywizacja działań związanych z oczyszczeniem terenu miasta Piły z azbestu w określonym horyzoncie czasowym.

1.2. Ogólna charakterystyka gminy Piła

1.2.1. Podział administracyjny

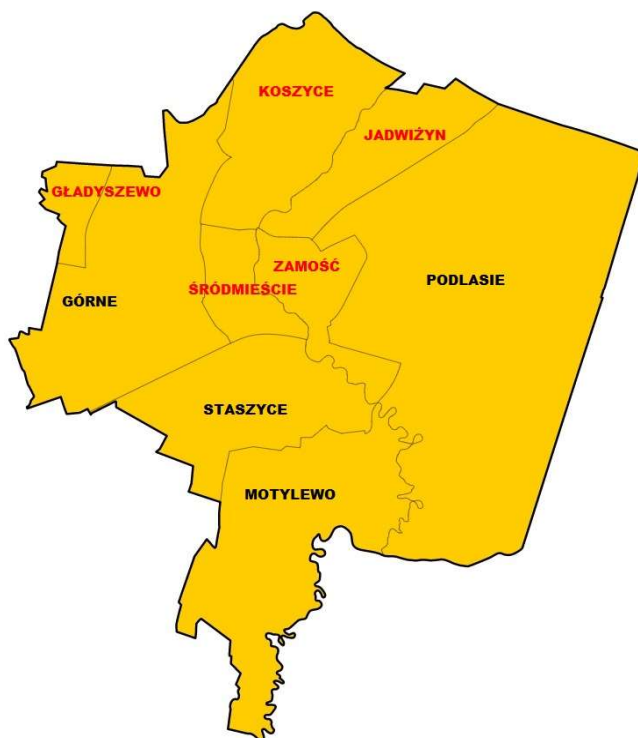
Gmina miejska Piła znajduje się w północno – zachodniej Polsce, w województwie wielkopolskim. Miasto stanowi siedzibę powiatu pilskiego i zajmuje obszar ok. 103 km². Aktualnie funkcjonują w nim 4 jednostki pomocnicze gminy – osiedla¹:

- Osiedle Górne,
- Osiedle Motylewo,
- Osiedle Podlasie,
- Osiedle Staszyce.

Poniżej na rysunku 1 przedstawiona została mapa z podziałem administracyjnym gminy Piła. Czerwonym kolorem opisane zostały jednostki pomocnicze – osiedla zniesione do końca 2021 r.

1

bip.pila.pl/jednostki-pomocnicze-osiedla [dostęp 21.09.2022 r.]

Rysunek 1 Mapa administracyjna Gminy Piła – podział na osiedla.

1.2.2. Ludność

Liczba ludności miasta Piła na koniec 2021 roku wynosiła 71 846, a gęstość zaludnienia 700 os./km². Współczynnik liczby kobiet przypadających na 100 mężczyzn wynosi 109 i jest niezmienny od 2016 roku. Miasto posiada ujemny przyrost naturalny wynoszący -441 oraz ujemne saldo migracji wynoszące -197. Podział ludności ze względu na ekonomiczną grupę wiekową wygląda następująco:

- Ludność w wieku przedprodukcyjnym – 10 250 os. (17,4%);
- Ludność w wieku produkcyjnym – 43 957 os. (58,0%);
- Ludność w wieku poprodukcyjnym – 17 639 os. (24,6%).²

1.2.3. Struktura terenu

Miasto Piła zlokalizowane na pograniczu Pojezierza Wałeckiego i Pojezierza Krajeńskiego otoczone jest przez bory sosnowe. Powierzchnia lasów ogółem wynosi 5 266 ha i stanowi 51,3% powierzchni całkowitej gminy. Użytki rolne stanowią około 16,9%, tereny osiedlowe 21,8%, natomiast pozostałą część stanowią tereny o innym użytkowaniu³.

1.2.4. Tereny chronione

Na terenie gminy Piła zlokalizowanych jest wiele obszarów objętych różnymi formami ochrony przyrody. Do obszarów objętych ochroną krajobrazu należą Pojezierze Wałeckie oraz Dolina

2 Bank danych lokalnych – GUS. [dostęp 21.09.2022]

3 old2.pila.mserwer.pl/ [dostęp 21.09.2022]

Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu Gminy Piła na lata 2023 - 2032

Gwdy (3 536 ha), a także Dolina Noteci (506 ha). Jako użytek ekologiczny zakwalifikowano Zakole (2,2 ha). W Pile znajdują się również dwa rezerваты: rezerwat Kuźnik (84 ha) i rezerwat Nietoperze w Starym Browarze (0,97 ha).

W gminie funkcjonuje również sieć programu Natura 2000. Obszarem specjalnej ochrony (OSO) objęta została Puszcza nad Gwdą o powierzchni 3 696 ha, natomiast specjalnym obszarem ochrony (SOO) objęte są Ostoja Pilska (573 ha) i niewielka część Doliny Noteci (0,11 ha).⁴ Dodatkowo od marca 2022 roku utworzony został obszar natura 2000 Ostoja Pilska PLH300045, obejmujący kolektor burzowy w miejscowości Motylewo. W obiekcie tym zlokalizowane jest jedno z największych pod względem liczebności zimowisko nietoperzy w kraju.

1.2.5. Gospodarka wodna

Miasto Piła położone jest nad rzeką Gwdą. Rejon jest stosunkowo obfity w wody powierzchniowe i ma dość dobrze rozwiniętą sieć hydrograficzną. Większość jezior okolic Piły posiada genezę polodowcową- rynnową. Jeziora takie powstały wskutek subglacialnej działalności wód, typowy dla nich jest wąski kształt i strome brzegi. Rejon Piły jest bardzo zasobny w wody podziemne, wg regionalizacji hydrogeologicznej Paczyńskiego należy do makroregionu północno-zachodniego, regionu pomorskiego oraz wielkopolskiego, dokładniej – subregionu pradoliny toruńsko – eberswaldzkiej i rejonu pilskiego⁵.

Według danych GUS udział liczby ludności korzystającej z instalacji wodociągowej na terenie Gminy Piła w 2019 r. wynosił 97,6% - w powiecie 96,0%, natomiast z sieci kanalizacyjnej 98,8%⁶ - w powiecie 82,9%. Na terenie Piły znajduje się jedna oczyszczalnia ścieków i w 2019 roku korzystało z niej 70,5 tys. mieszkańców.

1.2.6. Przemysł i energetyka

Powiat pilski charakteryzuje się nowoczesnym przemysłem. Piła jest w nim największym ośrodkiem przemysłowym, w której działa ponad 8500 małych, średnich i dużych podmiotów gospodarczych – głównie w branżach:

- elektronicznej,
- elektrycznej,
- poligraficznej.

Najwięcej przedsiębiorstw zajmuje się handlem i naprawami, obsługą nieruchomości i firm oraz transportem i łącznością. W mieście działa około 60 spółek z kapitałem zagranicznym⁷. Piła posiada również własną strefę ekonomiczną, której intensywny rozwój skorelowany jest z powstawaniem nowych miejsc pracy.

4 ongeo.pl/geoportal/pila/ochrona-przyrody [dostęp 21.09.2022]

5 pila-hydro.home.amu.edu.pl/?p=92 [dostęp 21.09.2022]

6 dane przekazane do KPOŚK

7 powiat.pila.pl/o-powiecie/informacje/gospodarka [dostęp 20.09.2022]

Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu Gminy Piła na lata 2023 - 2032

W mieście utworzono Piłski Klaster Energetyczny, którego celem jest osiągnięcie samowystarczalności energetycznej poprzez rozbudowę wewnętrznych źródeł energii. W jego skład wchodzi następujące podmioty:

- Gmina Piła,
- GWDA spółka z o. o.,
- Miejska Energetyka Ciepła Piła Sp. z o. o.,
- Fotowoltaika Piła Sp. z o. o.,
- Państwowa Uczelnia Stanisława Staszica w Pile,
- Windpower Poland sp. z o. o.,
- TARPIL sp. z o. o.,
- STUDIO K2 sp. z o. o.
- ASTA-ENERGY Sp. z o.o.

Do głównych celów utworzonego porozumienia należy rozwój energetyki rozproszonej poprzez wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w całkowitej produkcji energii, zapewnienie gminie bezpieczeństwa energetycznego oraz poprawa jakości zasilania i powietrza atmosferycznego w regionie⁸.

1.2.7. Rolnictwo i surowce

Powiat piłski ma charakter typowo rolniczy, niemniej rolnictwo w Pile, z pominięciem niewielkich indywidualnych gospodarstw rolnych zlokalizowanych głównie w południowej części gminy, nie jest uprawiane. Według danych GUS na przestrzeni lat 2016 – 2020 rolnictwo w tym regionie nie było dofinansowywane z środków publicznych, jak również nie przynosiło dochodów do budżetu gminy.

Piła znalazła się na liście opublikowanej przez Ministra Środowiska jako potencjalne miejsce występowania złóż ropy naftowej i gazu ziemnego. Według opracowania z 2017 roku pt. „Ocena perspektywiczności geologicznej zasobów złóż węglowodorów oraz przygotowanie materiałów na potrzeby przeprowadzenia postępowania przetargowego w celu udzielenia koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie lub wydobywanie złóż węglowodorów” oraz według obecnego stanu rozpoznania obszaru „Piła” istnieje możliwość odkrycia i udokumentowania konwencjonalnych, a także niekonwencjonalnych złóż węglowodorów.

1.2.8. Transport

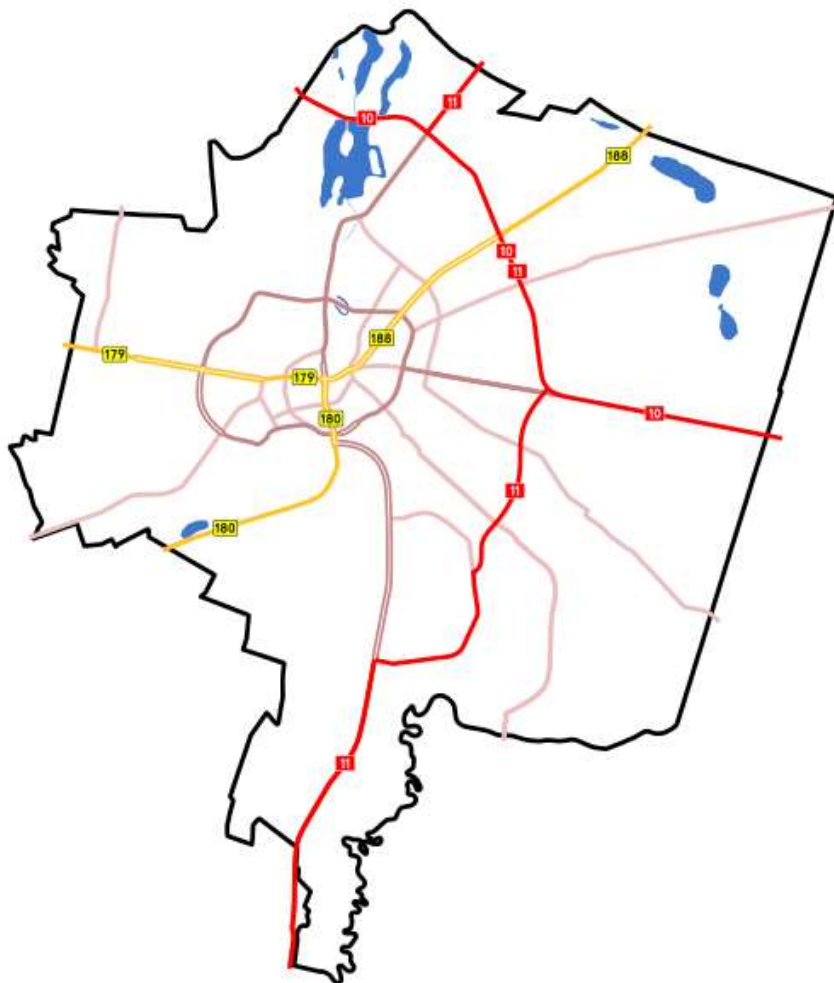
Układ drogowy w Pile ma charakter koncentryczny. Przez terytorium miasta przebiega DK11 natomiast DK10 wraz z częścią DK11 tworzą zewnętrzną obwodnicę miasta. Zgodnie z informacją zamieszczoną na stronie GDDKiA trasy te mają zostać zamienione w drogi szybkiego ruchu. Obecnie projekty są w fazie przygotowań.

W ścisłym centrum miasta Piła zbiegają się trzy drogi wojewódzkie oznaczone numerami: DW179, DW180 oraz DW188.

Na rysunku 2 przedstawiono schematyczną mapę układu drogowego w Pile.

8

gwda.pl/pl/piłski-klaster-energetyczny [dostęp 20.09.2022]

Rysunek 2 Układ dróg krajowych, wojewódzkich, głównych i zbiorczych w Pile (źródło: [pl.wikipedia.org/wiki/Piła_\(miasto\)](http://pl.wikipedia.org/wiki/Piła_(miasto)), dostęp 20.09.2022 r.)

Transport kolejowy w Pile przebiega przez sześć linii kolejowych o numerach: 18, 203, 354, 374, 403, 405 z czego cztery czynne są w ruchu pasażerskim i towarowym, jedna tylko w pasażerskim oraz jedna wyłącznie w towarowym. Według sprawozdania z funkcjonowania rynku transportu kolejowego w Polsce wymiana pasażerska w Pile wynosiła 1 mln pasażerów w 2020 roku, co stanowiło 2,6% udziału w województwie Wielkopolskim.

1.3. Podstawowe regulacje prawne w zakresie użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest

1.3.1. Ustawy

- Ustawa z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (t. jedn.: Dz. U. z 2020 r. poz. 1680),

Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu Gminy Piła na lata 2023 - 2032

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t. jedn.: Dz. U. z 2021 r. poz. 1973, 2127, 2269 oraz Dz.U. z 2022 poz. 1079, 1260),
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (t. jedn.: Dz. U. z 2021 r. poz. 756, z 2022 r. poz. 209),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t. jedn.: Dz. U. z 2022 r. poz. 699, z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2019 poz. 1403).

1.3.2. Rozporządzenia

- Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest, (Dz. U. Nr 71, poz. 649, z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów, (Dz. U. Nr 216, poz. 1824),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2009 r. w sprawie sposobu przedkładania marszałkowi województwa informacji o występowaniu substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (t. jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 1450),
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 5 sierpnia 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest, (Dz. U. Nr 162, poz. 1089),
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest, (Dz. U. z 2011 r. Nr 8, poz.31),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez marszałka województwa rejestru wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2013 r., poz. 25),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie składowisk odpadów (Dz. U., poz.523, 14, z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, (Dz.U. z 2018 r., poz. 1286, z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2020 r., poz.10),
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 lutego 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. z 2021 r., poz. 325),
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z 19 marca 2021 zmieniające rozporządzenie w sprawie składowisk odpadów (Dz. U. z 2021 r., poz. 673),
- Obwieszczenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 15 kwietnia 2022 r. w sprawie ogłoszenia tekst jednolitego rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków

technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, (t. jedn.: Dz. U. 2022 r., poz. 11225).

1.3.3. Akty normatywne Unii Europejskiej w zakresie wyrobów zawierających azbest

- Dyrektywa Rady z dnia 19 marca 1987 r. w sprawie ograniczenia zanieczyszczenia środowiska azbestem i zapobiegania temu zanieczyszczeniu,
- Rozporządzenie UE Rozporządzenie (WE) nr 1013/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie przemieszczania odpadów Dz. Urz. UE L 190, z 12.07.2006, str. 1, z późn. zm.,
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/148/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy,

1.4. Cele i zadania Programu

Celem niniejszego opracowania jest aktualizacja dokumentu przyjętego w 2014 roku. Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu Gminy Piła obejmuje zagadnienia prawne, techniczne, planistyczne, finansowe oraz określenie warunków jego wdrożenia i monitoringu. Jego zadaniem jest wyeliminowanie zagrożeń dla zdrowia spowodowanych azbestem oraz likwidację oddziaływania azbestu na środowisko na terenie Gminy Piła. PROGRAM ma na celu aktywizację działań związanych z oczyszczeniem terenu miasta Piła z azbestu, tj. wyrobów budowlanych zawierających azbest jak również z pozostałych wyrobów zawierających azbest i z odpadów azbestowych w określonym horyzoncie czasowym. Aktualizacja PROGRAMU utrzymuje cele i aktualizuje zadania „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta Piły na lata 2014 - 2032”.

Do głównych celów PROGRAMU należy:

- inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Piła,
- ocena jakościowa wyrobów zawierających azbest, w tym ocena pilności usuwania zinventaryzowanych wyrobów wśród osób fizycznych i prawnych,
- edukacja mieszkańców w zakresie szkodliwości azbestu dla zdrowia człowieka i procedur usuwania, zabezpieczania i unieszkodliwiania wyrobów azbestowych,
- określenie możliwości i sposobów usunięcia (demontaż, rozbiórka, pakowanie, transport) i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest,
- likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na zdrowie ludzi i na środowisko,
- bieżący monitoring realizacji PROGRAMU.

Do celów szczegółowych należy przyjąć:

- instruktaż z zakresu postępowania z wyrobami zawierającymi azbest dla osób fizycznych, prawnych, w tym obowiązki inwentaryzacji i oceny stanu technicznego wyrobów zawierających azbest wynikające z tytułu własności, użytkowania lub zarządzania obiektami zabudowanymi tymi wyrobami oraz obowiązki bezpiecznego demontażu, rozbiórki wyrobów zawierających azbest, opakowania, transportu i unieszkodliwiania odpadów azbestowych,

- wsparcie (organizacyjne, finansowe) mieszkańców Gminy w realizacji usuwania wyrobów zawierających azbest zgodnie z przepisami prawa,
- identyfikacja dostępnych źródeł finansowania oraz zaprogramowania wsparcia finansowego przedsięwzięć związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest i odpadów azbestowych.

2. Charakterystyka wyrobów zawierających azbest

2.1. Występowanie i zastosowanie azbestu

Azbest to nieorganiczny, włóknisty materiał naturalnie występujący w przyrodzie. Jego występowanie jest dość powszechne na kuli ziemskiej. Charakteryzuje się krystaliczną budową, jednakże może mieć różny skład chemiczny. W zależności od rodzaju może on składać się z takich pierwiastków jak: sód, magnez, wapń, żelazo. Pod względem mineralogicznym wyróżnia się dwie grupy azbestów:

- grupę serpentynów (chryzotyli),
- grupę azbestów amfibolowych.

Pierwsza z nich jest zdecydowanie częściej spotykana w wykorzystaniu (85-90%)⁹. Pod względem chemicznym jest to uwodniony krzemian magnezu. Do drugiej grupy należą takie krzemiany jak:

- krokidolit (riebeckit),
- amozyt (gruneryt),
- antofyllit,
- tremolit,
- aktynolit (amiant).

Cechy charakterystyczne niniejszych minerałów zostały przedstawione w tabeli 1.

9

Sylvia Oziembło-Brzykczy, Niebezpieczny azbest, Warszawa 2019

Tabela 1 Porównanie właściwości różnych rodzajów azbestów^{8 10}

Rodzaj	Właściwości fizyczne	Właściwości chemiczne
Chryzotyl	<ul style="list-style-type: none"> • kolor żółty, • miękki, • kształt długich, pustych rurek, • dobry izolator, 	<ul style="list-style-type: none"> • niepalny, • rozpuszczalny w kwasach,
Krokidolit	<ul style="list-style-type: none"> • kolor niebieski, • kruchy, lecz twardszy od chryzotylu • kształt włosowaty, 	<ul style="list-style-type: none"> • mniej odporny na temperaturę od chryzotylu, • nie rozpuszczalny w kwasach i zasadach oraz w wodzie morskiej,
Amozyt	<ul style="list-style-type: none"> • kolor brązowy, • kruchy, • kształt włosowaty, 	<ul style="list-style-type: none"> • nie rozpuszczalny w kwasach i zasadach oraz w wodzie morskiej,
Antofyllit	<ul style="list-style-type: none"> • mała wytrzymałość mechaniczna, • dobry izolator, 	<ul style="list-style-type: none"> • duża odporność na czynniki chemiczne,
Tremolit i Aktynolit	Nie wykorzystywany szeroko w przemyśle.	-

Ze względu na swoje właściwości tj. dobra izolacyjność, odporność na działanie substancji, dobre właściwości mechaniczne azbest wykorzystywany był jako izolacja termiczna, akustyczna lub elektryczna oraz jako budowlany element wzmacniający. W szczególności wykorzystywany był do produkcji pokryć dachowych, elewacji budynków, w instalacjach przemysłowych, ale również np. do produkcji odzieży ochronnej. W zależności od zawartości azbestu, gęstości oraz stosowanego spoiwa wyróżnia się dwie klasy wyrobów azbestowych:

- miękkie- klasa I,
- twarde- klasa II.

Klasa pierwsza charakteryzuje się gęstością mniejszą niż 1000 kg/m³ oraz zawartością azbestu na poziomie powyżej 20%. Wyroby wytworzone w klasie I to najczęściej wyroby tekstylne, ale także tektury, płytki podłogowe PCW, masy natryskowe. Ze względu na kruchość, użytkowanie tych materiałów jest szczególnie niebezpieczne, gdyż wprowadzają do powietrza cząsteczki kancerogennych pyłów. W przypadku klasy drugiej gęstość materiału jest wyższa niż 1000 kg/m³, a zawartość azbestu niższa od 20%. Wyroby te są bardziej trwałe, a główne zagrożenie występuje podczas obróbki tych materiałów. Najbardziej rozpowszechnione wyroby w tej grupie to: płyty azbestowo-cementowe faliste i karo, płyty elewacyjne płaskie, osłony szybów windowych, wentylacyjnych i instalacyjnych. Ponadto spotykane były w rurach wodociągowych i kanalizacyjnych oraz rzadziej w przewodach kominowych i zspach. Wyroby klasy II stwarzają ze względu na mniejszą zawartość azbestu mniejsze zagrożenie. Obszary wykorzystania poszczególnych klas wyrobów przedstawiono w tabeli 2.

Tabela 2 Zakres zastosowania wyrobów azbestowych¹¹

10

A. Fiertak, A. Marek, M. Tarabuła-Fiertak, K. Juras, Uważaj na azbest, Kraków 2011

Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu Gminy Piła na lata 2023 - 2032

Klasa	Rodzaj wyrobu	Zastosowanie
pierwsza	masy azbestowe natryskowe	izolacja ognioochronna konstrukcji stalowych i przegród budowlanych, izolacja akustyczna obiektów użyteczności publicznej.
pierwsza	sznury	piece przemysłowe wraz z kanałami spalin, nagrzewnice, rekuperatory, kominy przemysłowe.
pierwsza	tektura azbestowa	Izolacja termiczna i uszczelnienia w instalacjach przemysłowych, aparaturze kontrolno-pomiarowej i laboratoryjnej.
pierwsza	płyty azbestowo-kauczukowe	uszczelnianie urządzeń przemysłowych pracujących w środowisku agresywnym
pierwsza	wyroby tekstylne z azbestu (rękawice i tkaniny azbestowe)	ochrona pracowników
pierwsza	masa lub tektura azbestowa	drobne urządzenia w gospodarstwach domowych, np. żelazka, płytki kuchenne, piece akumulacyjne
pierwsza	materiały i wykładziny cierne zawierające azbest	hamulce i sprzęgła
pierwsza	masy ogniodoporne zawierające azbest	piece przemysłowe wraz z kanałami spalin
druga	płyty azbestowo-cementowe faliste i gąsior	pokrycia dachowe, balkony
druga	płyty azbestowo-cementowe płaskie prasowane	ściany osłonowe, ściany działowe, elewacje zewnętrzne, osłona ścian przewodów windowych, szybów wentylacyjnych i instalacyjnych, chłodnie kominowe, chłodnie wentylatorowe
druga	płyty azbestowo-cementowe płaskie „karo”	pokrycia dachowe, elewacje zewnętrzne
druga	płyty azbestowo-cementowe suchoformowane „kolorys”, „acekol” i inne	elewacje zewnętrzne, osłony kanałów wentylacyjnych i klimatyzacyjnych, ściany działowe
druga	rury azbestowo-cementowe (bezcisnieniowe i ciśnieniowe)	przewody kanalizacyjne i wodociągowe, rynny spustowe na śmieci, przewody kominowe
druga	otuliny azbestowo-cementowe	izolacja urządzeń ciepłowniczych i innych przemysłowych
druga	kształtki azbestowo-cementowe budowlane	przewody wentylacyjne, podokienniki, osłony rurociągów ciepłowniczych, osłony kanałów spalinowych i wentylacyjnych
druga	kształtki azbestowo-cementowe elektroizolacyjne	przegrody izolacyjne w aparatach i urządzeniach elektrycznych
druga	płytki PCV	podłogi w blokach mieszkalnych
pierwsza lub druga	płyty azbestowo-cementowe konstrukcyjne ogniodoporne	osłony ogniodoporne i przeciwpożarowe w budynkach przemysłowych (kotłownie), izolacja urządzeń grzewczych, gradzie przeciwogniowe

Klasa	Rodzaj wyrobu	Zastosowanie
		w okrętownictwie

2.2. Oddziaływanie wyrobów azbestowych na zdrowie człowieka

Ze względu na swoje właściwości azbest znalazł szerokie zastosowanie. Szczyt wykorzystywania tego materiału przypada na lata 70-80 XX wieku. Wówczas zaczęto też wdrażać ze względu na rosnącą ilość przypadków chorób płuc wśród pracowników zakładów azbestowych pierwsze ograniczenia w stosowaniu azbestu¹².

Szczególnie szkodliwy dla zdrowia człowieka jest azbest w postaci małych włókien, który wraz z powietrzem trafia do płuc. Choć w wyniku wietrzenia skał oraz działalności kopalni węgla kamiennego, rud miedzi, kamieni budowlanych, czy talku, włókna azbestu przedostają się do powietrza atmosferycznego, to jednak źródła te stanowią znikome ryzyko dla zdrowia i życia ludzkiego. W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest główne źródło ryzyka zetknięcia się z azbestem zniknęło. Jednak wciąż istnieje możliwość kontaktu z włóknami azbestu. Na to ryzyko szczególnie narażeniu są:

- pracownicy budowlalni zajmujący się usuwaniem wyrobów azbestowych,
- pracownicy zakładów unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest,
- osoby przebywające w pobliżu nieprawidłowo rekultywowanych składowisk oraz dzikich wysypisk,
- osoby wykorzystujące materiały azbestowe lub funkcjonujące w pobliżu użytkowanych wyrobów zawierających azbest (pokrycia dachów, elewacji oraz instalacje przemysłowe).

Głównymi czynnikami ryzyka, wpływającymi na większe prawdopodobieństwo zachorowania na chorobę związaną z azbestem są:

- długość ekspozycji na źródło azbestu,
- stężenie i rozmiar włókien,
- częstość narażenia na ekspozycję.

Wynika to głównie z tego, że w czasie oddychania wraz z powietrzem do płuc trafiają włókna azbestu. Im są one mniejsze, tym głębiej penetrują płuca i trudniej jest je w konsekwencji usunąć. Włókna te, ze względu na właściwości, mogą wbijać się w tkankę płuc. Dlatego też, dłuższa ekspozycja na azbest powoduje ryzyko większej ilości nagromadzenia się włókien w płucach. Taki stan może prowadzić do następujących chorób:

- azbestoza: choroba płuc postępująca powoli i będąca wynikiem tworzenia się stanów zapalnych w płucach oraz blizn w płucach, co utrudnia wymianę gazową. Objawia się ona brakiem tchu, przewlekłym kaszlem, bólami w klatce piersiowej, czy „chrobotaniem”;

12

Ministerstwo Gospodarki, Poradnik dla użytkowników wyrobów azbestowych Warszawa 2008

- rak płuc: nowotwór złośliwy prowadzący w wielu przypadkach do śmierci. Pierwszymi najczęstszymi objawami jest kaszel, charczenie, nagła utrata masy ciała, ciężki oddech oraz ból w klatce piersiowej;
- choroby opłucnej: w związku z podrażnieniem wewnętrznej części płuc tworzą się płytki, zgrubienia, zwapnienia opłucnej;
- międzybłonowej opłucnej: jedna z form nowotworu płuc, będąca wynikiem chorób opłucnej;
- inne nowotwory układu oddechowego: istnieją badania wiążące ekspozycję na azbest z nowotworami przełyku, krtani oraz układu pokarmowego¹³.

Większość chorób rozwija się stosunkowo wolno. Zauważono, że szczyt zachorowań na powyższe choroby przypada na lata 90 XX w. i pierwszą dekadę XXI w. Oznacza to, że choroby azbestowe (średnio) rozwijają się przez około 20-30 lat¹⁴.

2.3. Procedury dotyczące postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest

W ramach „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032” utworzone zostały procedury dotyczące postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest pozwalające na ograniczenie emisji azbestu do atmosfery podczas użytkowania, demontażu i transportu. Utworzone zostały 4 grupy procedur:

- obowiązujące właścicieli i zarządzających obiektami, instalacjami lub urządzeniami zawierającymi azbest lub wyroby zawierające azbest, przy użytkowaniu i usuwaniu wyrobów azbestowych,
- obowiązujące wykonawców prac polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest,
- obowiązująca prowadzących działalność w zakresie transportu odpadów niebezpiecznych zawierających azbest,
- obowiązująca zarządzających składowiskami odpadów niebezpiecznych zawierających azbest.

2.3.1. Procedury obowiązujące właścicieli i zarządzających obiektami, instalacjami lub urządzeniami zawierającymi azbest lub wyroby zawierające azbest

2.3.1.1. Procedura 1: użytkowanie obiektów i terenów z wyrobami zawierającymi azbest

- W pierwszej kolejności należy sporządzić: „Ocenę stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest”, zgodnie z Załącznikiem nr 1 do rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 5 sierpnia 2010 r. (poz. 1089). W ramach OCENY

13 A. Fiertak, A. Marek, M. Tarabuła-Fiertak, K. Juras, Uważaj na azbest, Kraków 2011

14 Izabella Skrzecz, Azbest Podręcznik dobrych praktyk, Warszawa 2010

Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu Gminy Piła na lata 2023 - 2032

dokonywane są analizy rodzaju azbestu, jego stanu, usytuowania, możliwości uszkodzenia, wykorzystania miejsca/obiektu / urządzenia budowlanego/ instalacji przemysłowej. Niniejsza OCENA stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest została przedstawiona w załączniku 1 do niniejszego Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu gminy Piły na lata 2023 – 2032.

- Na podstawie uzyskanej oceny określa się stopień pilności wymiany lub naprawy wyrobu (bezwłoczny, ponowna ocena w czasie do 1 roku, ponowna ocena w terminie do 5 lat).
- Wyniki OCENY należy wpisać w „Informację o wyrobach zawierających azbest” (dalej INFORMACJA). Niniejsza INFORMACJA została przedstawiona w załączniku 2.
- Należy sporządzić 2 kopie informacji o wyrobach zawierających azbest. Pierwszą z nich należy przechowywać przez rok, drugą należy złożyć do 31 stycznia każdego roku do:
 - Urzędu gminy lub miasta, w przypadku osoby fizycznej,
 - Urzędu marszałkowskiego, w przypadku osoby prawnej.
- W przypadku pomieszczeń w zakładzie lub warsztacie, w których możliwy jest kontakt z wyrobami azbestowymi sporządza się coroczny plan kontroli jakości powietrza obejmujący pomiary stężenia pyłów zawierających azbest.
- Ponadto tego typu pomieszczenia oraz instalacje w pomieszczeniach należy oznaczyć znakiem przedstawionym na rysunku 3, a także powinna zostać umieszczona w widocznym miejscu instrukcja bezpiecznego postępowania i ochrony przed narażeniem na pył azbestowy.
- Na podstawie informacji od wójtów, burmistrzów i prezydentów miast zaznacza się na planach sytuacyjnych terenu miejsca z wyrobami zawierającymi azbest.

Rysunek 3 Wzór oznakowania instalacji lub urządzeń zawierających azbest oraz rur azbestowo-cementowych

Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu Gminy Piła na lata 2023 - 2032

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest dopuszcza się bezterminowe ich użytkowanie lub pozostawienie, na pewnych warunkach:

- dróg utwardzonych odpadami zawierającymi azbest, po trwałym zabezpieczeniu przed emisją włókien azbestu,
- rur azbestowo-cementowych i elementów wyłączonych z użytkowania instalacji ciepłowniczych, wodociągowych, kanalizacyjnych i elektroenergetycznych podziemnych, zawierających rury azbestowo-cementowe, z zastrzeżeniem braku możliwości kontaktu człowieka z wyrobami azbestowymi.

W przypadku dróg zabezpieczonych jej zarządca sporządza roczny plan kontroli nawierzchni i pobocza, uwzględniający natężenie ruchu, stopień narażenia na ruchy masowe ziemi oraz inne zjawiska mogące spowodować uszkodzenie nawierzchni, podbudowy i struktury drogi zabezpieczonej. W przypadku naruszenia nawierzchni drogi zabezpieczonej i jej pobocza, dalsze wykorzystywanie drogi jest możliwe po przeprowadzeniu działań skutecznie zabezpieczających przed emisją włókien azbestu.

2.3.1.2. Procedura 2: usuwanie z obiektów i terenów z wyrobów zawierającymi azbest

W przypadku podjęcia decyzji o usunięciu azbestu właściciel lub zarządca nieruchomości, na terenie której znajduje się azbest powinien:

- poinformować o takim fakcie mieszkańców i użytkowników obiektu,
- następnie zgłosić właściwemu organowi nadzoru budowlanego, właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy oraz właściwemu państwowemu inspektorowi sanitarnemu – na co najmniej 7 dni przed ich rozpoczęciem prac zamiaru usuwania wyrobów zawierających azbest,
- w kolejnym kroku wybrać wykonawcę prowadzącego zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest,
- następnie sporządzić instrukcję postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz zabezpieczyć teren, na którym znajduje się azbest.

2.3.2. Procedury obowiązujące wykonawców prac polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest – wytwórców odpadów niebezpiecznych

Po podpisaniu umowy na wykonanie prac usuwania wyrobów zawierających azbest Wykonawca może rozpocząć prace zgodnie z niniejszą procedurą. Wykonawcą takich prac może być osoba prawna dysponująca decyzją właściwego organu administracji publicznej tj. marszałka województwa, zatwierdzającą program gospodarowania odpadami i zapewniającego odpowiednie dalsze postępowanie z wyrobami zawierającymi azbest, w szczególności zaś ich bezpieczne przekazanie przedsiębiorcy dysponującemu technicznymi możliwościami unieszkodliwienia odpadów azbestowych. Ponadto Wykonawca musi wykazać się odpowiednio

Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu Gminy Piła na lata 2023 - 2032

przeszkolonym personelem oraz posiadać odpowiednie wyposażenie techniczne i socjalne, aby zabezpieczyć pracowników i środowisko w czasie trwania prac. Przed przystąpieniem do pracy:

- Prowadzący prace powinien opracować plan pracy zawierający:
 - określenie miejsca, czasu trwania oraz charakteru wykonywania,
 - określenie rodzaju azbestu w wyrobach przeznaczonych do usunięcia,
 - przewidywaną ilość wytwarzanych odpadów do usunięcia,
 - określenie metod usuwania wyrobów zawierających azbest,
 - określenie sposobów eliminowania lub ograniczenia uwalniania się pyłu azbestu do powietrza,
 - zakres niezbędnych zabezpieczeń pracowników,
 - sposób poinformowania informowania pracowników i innych osób, które mogą być narażone na działanie pyłu azbestu, o zasadach postępowania i niezbędnych środkach ochrony,
 - ustalenie niezbędnego dla rodzaju wykonywanych prac monitoringu powietrza.
- Następnie opracowuje się plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia- „plan bioz” składający się ze strony tytułowej, części opisowej, części rysunkowej. Część opisowa zawiera zgodnie z Rozporządzeniem ministra infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003:
 - zakres robót,
 - wykazu obiektów podlegających rozbiórce,
 - wskazanie elementów zagospodarowania działki lub terenu, które mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi,
 - informacje dotyczące przewidywanych zagrożeń, występujących podczas realizacji robót budowlanych, określające skalę i rodzaje zagrożeń oraz miejsce i czas ich wystąpienia, stosownie do jego zagrożenia,
 - informacje o sposobie prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych, w tym: określenie zasad postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia, konieczność stosowania przez pracowników środków ochrony indywidualnej, zasady bezpośredniego nadzoru nad pracami szczególnie niebezpiecznymi, przez wyznaczone w tym celu osoby,
 - określenie sposobu przechowywania i przemieszczania materiałów, wyrobów, substancji oraz preparatów niebezpiecznych na terenie budowy,
 - wskazanie środków technicznych i organizacyjnych, zapobiegających niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót budowlanych w strefach szczególniego zagrożenia zdrowia lub w ich sąsiedztwie.
 - wskazanie miejsca przechowywania dokumentacji.
- Po opracowaniu planu pracy i planu „bioz” Wykonawca przeprowadza szkolenie pracowników w zakresie ryzyka dla zdrowia oraz bezpieczeństwa pracy, kompletuje środki ochrony (kombinezony jednorazowe, maski, buty, rękawice) oraz wyposażenie techniczne.
- Ponadto wyznacza się i przygotowuje miejsce tymczasowego składowania odpadów zawierających azbest.

Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu Gminy Piła na lata 2023 - 2032

- Kolejnym ważnym elementem prac rozbiórkowych, o który powinien zadbać Wykonawca przed przystąpieniem do fizycznego demontażu jest zawarcie porozumienia z zarządzającym składowiskiem odpowiednim dla odpadów zawierających azbest.
- Niezbędne jest również sporządzenie rejestru pracowników narażonych na działanie azbestu.
- Przed przystąpieniem do prac fizycznych należy dokonać zgłoszenia rozpoczęcia prac usuwania wyrobów zawierających azbest do: właściwego organu nadzoru budowlanego, okręgowego inspektora pracy oraz wojewódzkiego inspektora sanitarnego.
- W przypadku usuwania wyrobów mocno uszkodzony lub o gęstości mniejsze niż 1000 kg/m³, jak również tych zawierające krokidolit oraz wyrobów znajdujących się w pomieszczeniach zamkniętych konieczne jest zawarcie umowy z laboratorium upoważnionym do prowadzenia monitoringu powietrza.
- Dopiero wówczas można przystąpić do fizycznego demontażu. Teren, na którym prowadzone będą prace musi zostać ogrodzony „biało-czerwoną” taśmą oraz powinna zostać zamieszczona tablica informacyjna z napisem: „Uwaga! Zagrożenie Azbestem!”.
- Zaleca się ponadto stosowanie kurtyn oraz grubych folii zabezpieczających.
- Sugeruje się również poinformowanie mieszkańców i osób znajdujących się w pobliżu o uszczelnienie drzwi i okien w pobliskich zabudowaniach.
- Podczas prac należy przestrzegać ogólnych zasad takich jak:
 - praca „na mokro”,
 - usuwanie płyt w całości, bez ich niszczenia,
 - niewykorzystywanie elektronarzędzi,
 - prowadzenie kontrolnego monitoringu powietrza, w przypadku występowania stężeń pyłu azbestu, przekraczających dopuszczalne wartości dla miejsca pracy,
 - oczyszczanie terenu z wykorzystaniem sprzętu z filtrami o odpowiedniej skuteczności,
 - zabezpieczenie usuniętych odpadów zaraz po zakończonej zmianie.
- Po szczelnym zapakowaniu odpadów w folię i ich oznaczeniu przygotowuje się dla niniejszych odpadów dokumentów ewidencyjnych takich jak:
 - karta ewidencji odpadu,
 - karta przekazania odpadu.
- Prace kończy dokładne oczyszczanie stref prac i otoczenia z pozostałości odpadów. Wykorzystane do tego powinny być urządzenia charakteryzujące się wysoką skuteczności filtracji powietrza.
- Ostatnim etapem jest przedstawienie Zamawiającemu oświadczenia pisemnego stwierdzającego prawidłowość wykonania prac i oczyszczenia z azbestu.

2.3.3. Procedury obowiązujące prowadzących działalność w zakresie transportu odpadów niebezpiecznych zawierających azbest oraz zarządzających składowiskami tych odpadów

- Obowiązkiem transportującego odpady zawierające azbest jest sprawdzenie prawidłowości i szczelności opakowania.

- Przewożący odpady powinien posiadać świadectwo dopuszczenia pojazdu do przewozu drogowego towarów niebezpiecznych, jak również Zaświadczenie ADR z przeszkolenia kierowców pojazdów przewożących towary niebezpieczne.
- Skrzynia pojazdu przed umieszczeniem tam odpadu zawierającego azbest powinna być wyczyszczona oraz zabezpieczona odpowiednią folią.
- Ładunek przed transportem musi być zabezpieczony przed przesuwaniem.
- Po przekazaniu odpadów na składowisko zostaje potwierdzony odbiór na „Karcie przekazania odpadu”.
- Pobrana zostaje również opłata za korzystanie ze środowiska na rachunek Urzędu Marszałkowskiego.
- Pracownicy odbierający odpady zawierające azbest muszą być przeszkoleni w zakresie ryzyka dla zdrowia oraz bezpiecznych metod postępowania z odpadami, ponadto musi być on umieszczony w rejestrze pracowników zatrudnionych w kontakcie z azbestem.
- Obowiązkiem zarządzającego składowiskiem jest coroczne sporządzanie zbiorczego zestawienia danych o rodzaju i ilości odpadów oraz przekazywanie do wojewódzkiego inspektora sanitarnego i okręgowego inspektora pracy właściwych danych dotyczących pracy w kontakcie z azbestem.

3. Aktualny stan w zakresie wyrobów zawierających azbest w Gminie Piła

3.1. Metodyka przeprowadzania inwentaryzacji

Inwentaryzacja przeprowadzona została w Gminie Piła zgodnie z umową nr 30/TP/2022 z dnia 18 sierpnia 2022 r. na przełomie września oraz października 2022 roku po wcześniejszym poinformowaniu przez Prezydenta Miasta Piły mieszkańców za pośrednictwem strony internetowej Urzędu Miasta. Zakres inwentaryzacji obejmował wszystkie wyroby zlokalizowane na terenie gminy (na budynkach mieszkalnych, gospodarczych itp.).

3.1.1. Informacje przekazane przez przedstawiciela Zamawiającego

Inwentaryzacja wyrobów azbestowych przeprowadzona została z wykorzystaniem przekazanego przez Urząd Miasta Piły Załącznika nr 1 dołączonego do „Programu usuwania wyrobów azbestowych z terenu Miasta Piły na lata 2014 – 2032”, w którym zawarte były informacje na temat lokalizacji wyrobów azbestowych. W tym m.in.:

- adres – ulica, numer posesji,
- numer ewidencyjny – obręb i numer działki,
- rodzaj budynku – mieszkalny, gospodarczy lub inny,
- powierzchnia pokrycia – oszacowana w metrach kwadratowych,
- rodzaj wyrobu azbestowego – dwóch rodzajów płyt stosowanych jako pokrycie dachowe (płyta azbestowo-cementowa falista oraz płyta azbestowo-cementowa płaska stosowane w budownictwie),
- szacunkowa ilość wyrobów azbestowych w kg,
- planowany rok usunięcia wyrobów oraz / lub rok usunięcia wyrobów azbestowych.

3.1.2. Kolejność przeprowadzonych prac

Poniżej przedstawione zostały etapy prac wykonanych przez pracowników firmy EXERGON dla potrzeb inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest:

- opracowanie ankiet zgodnie z obowiązującymi rozporządzeniami,
- konsultacje z pracownikami Urzędu Miasta Piła,
- przeprowadzenie inwentaryzacji w terenie wśród osób fizycznych i prawnych zgodnie z opracowanymi ankietami,
- wystąpienie do MWiK Piła o przedstawienie wykazu ulic z eksploatowanymi rurociągami wykonanymi z rur azbestowo-cementowych,
- opracowanie danych z przeprowadzonych inwentaryzacji,
- wprowadzenie ostatecznych wyników do PROGRAMU.

3.1.3. Opracowanie ankiet

Wzory przygotowanych ankiet umieszczone zostały w załącznikach 3 i 4 do niniejszego opracowania. Były to:

- **Informacja o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystania** – według załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 roku *w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest.* (Dz. U. z 2011 r. Nr 8, poz. 31);
- **Ocena stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest** – według załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 roku *w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest ze zmianami z roku 2010* (Dz. U. z 2004r. Nr 71, poz. 649 oraz z 2010 r. Nr 162, poz. 1089).

Przeprowadzenie niniejszych ankiet pozwoliło na określenie stopnia pilności usunięcia wyrobów zawierających azbest. Do określenia stopnia pilności usunięcia wyrobu azbestowego dokonano oceny: sposobu zastosowania azbestu, struktury powierzchni wyrobu z azbestem, możliwości uszkodzenia powierzchni wyrobu z azbestem, miejsca usytuowania wyrobu w stosunku do pomieszczeń użytkowych, wykorzystania miejsca/ obiektu/ urządzenia budowlanego/ instalacji przemysłowej.

3.1.4. Zakres inwentaryzacji

W ramach niniejszej części pracownicy firmy EXERGON Sp. z o. o. dokonali szczegółowej inwentaryzacji wskazanych w ww. Załączniku lokalizacji, a także dokonali oględzin innych budynków zlokalizowanych w okolicy. W przypadku zinwentaryzowania wyrobów zawierających azbest pracownicy przeprowadzili ankietę z właścicielami lub zarządcami nieruchomości, na terenie których znajdowały się wyroby zawierające azbest. Ponadto dokonali oni szacunków dotyczących ilości oraz oceny stanu niniejszych wyrobów. W trakcie wizji lokalnej pracownicy byli wyposażeni w identyfikatory, a ich autentyczność można było potwierdzić:

- u realizującego niniejsze działania tj. firmie EXERGON sp. z o. o. z siedzibą w Gliwicach, przy ul. Jagiellońskiej 4;

- w Urzędzie Miasta Piły.

W przypadku nieobecności mieszkańca/ zarządcy nieruchomości w trakcie wizji lokalnej pracownicy dokonywali oceny stanu wyrobów azbestowych na podstawie danych przekazanych przez przedstawiciela Zamawiającego lub wizualnie, jeżeli była taka możliwość. Kopia dokumentacji wraz ze stosownym zawiadomieniem o wykonaniu w danym terminie inwentaryzacji umieszczana została w skrzynce na listy.

3.1.5. Założenia przyjęte do obliczeń

Zgodnie z informacjami zamieszczonymi na stronie bazaazbestowa.gov.pl przejęto do obliczeń następujące przeliczniki:

- 1 m² płyty azbestowo cementowej płaskiej / falistej = 15 kg;
- 1 m³ płyt azbestowo cementowych płaskich / falistych = 1 350 kg;
- 1 mb rur oraz złączy azbestowo cementowych = 40 kg.

Pomiarów powierzchni w trakcie przeprowadzania wizji lokalnych dokonywano za pomocą miar taśmowych oraz dalmierzy laserowych. W przypadkach ograniczonego dostępu do budynku powierzchnię dachu ustalano licząc znajdujące się na dachu płyty azbestowo-cementowe lub szacowano na podstawie geoportal.gov.pl.

3.2. Ilość i rozmieszczenie wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Piła

W ramach niniejszego rozdziału dokonano przedstawienia wyników inwentaryzacji ilości wyrobów zawierających azbest pozostałych do usunięcia oraz usuniętych. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. (Dz.U. Nr 71, poz. 649) i Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 5 sierpnia 2010 r. (Dz.U. Nr 162, poz. 1089) obowiązek dokonania oceny stanu należy do właściciela, użytkownika wieczystego lub zarządcy nieruchomości. Z uwagi na fakt, iż znaczna część społeczeństwa się do tego obowiązku nie stosuje, Wykonawca opracowania podjął się zadania przeprowadzenia spisu obiektów oraz oceny pokryć dachowych w terenie – tzw. „spis z natury”. Podczas wizji przeprowadzonych na przełomie września oraz października 2022 roku zinwentaryzowanych zostało łącznie 374 obiektów rozmieszczonych na terenie gminy Piła.

Zdecydowaną większość zinwentaryzowanych wyrobów stanowiły pokrycia dachowe budynków mieszkalnych i gospodarczych należących do osób fizycznych. Pozostałą część stanowiły:

- pokrycia dachowe budynków należących do podmiotów prawnych,
- pokrycia ogródków działkowych,
- wyroby azbestowe składowane luzem,
- rury azbestowo-cementowe stanowiące sieć wodociągową.

Głównymi rodzajami wyrobów zawierających azbest, które występują w gminie Piła są:

- W01 - płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
- W02 - płyty azbestowo-cementowe faliste dla budownictwa,
- W03.2 - rury i złącza azbestowo-cementowe do pozostawienia w ziemi,

Szczegółowe dane statystyczne zostały przedstawione w kolejnych podrozdziałach.

3.2.1. Osoby fizyczne

Większość wyrobów azbestowych na terenie gminy Piła znajduje się u osób fizycznych – mieszkańców miasta. W tabeli 3 przedstawiono zestawienie ilości wyrobów znajdujących się u osób fizycznych na poszczególnych ulicach w Gminie Piła z podziałem na budynki mieszkalne, gospodarcze oraz inne. Rodzaj inne stanowią obiekty takie jak altany w Rodzinnych Ogrodach Działkowych. Zestawienie obejmuje ilość wyrobów zawierających azbest w jednostkach powierzchni [m²] oraz masy [Mg]. Podczas obliczeń zastosowano przelicznik 1 m² = 15 kg (zgodnie z Bazą Azbestową prowadzoną przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii).

Tabela 3 Ilość wyrobów azbestowych u osób fizycznych z podziałem na rodzaj budynku (stan na 31.10.2022 r.)

Ulica	Obręb ewidencyjny	Budynki mieszkalne		Budynki gospodarcze		Inne		Ilość ogółem, Mg
		m ²	Mg	m ²	Mg	m ²	Mg	
Agatowa ul.	.0001	0	0	1637	24,55	0	0	24,55
Armii Krajowej ul.	.0019	440	6,60	0	0	0	0	6,60
Bogusławskiego ul.	.0023	227	3,40	0	0	0	0	3,40
Brukowa ul.	.0004	227	3,40	124	1,86	0	0	5,26
Bukowa ul.	.0014	424	6,36	48	0,72	0	0	7,08
Czarnkowska ul.	.0025	100	1,50	0	0	0	0	1,50
Daleka ul.	.0007	136	2,04	0	0	0	0	2,04
Dębowa ul.	.0014	436	6,54	0	0	0	0	6,54
Długosza ul.	.0021	6	0,09	113	1,70	0	0	1,79
Głowackiego ul.	.0026	308	4,62	0	0	0	0	4,62
Gnieźnieńska ul.	.0026	0	0	43	0,65	0	0	0,65
Grażyny ul.	.0016	2	0,02	0	0	0	0	0,02
Henryka Wieniawskiego ul.	.0014	103	1,54	100	1,50	0	0	3,04
Hutnicza ul.	.0019	163	2,45	23	0,34	0	0	2,79
Jagiellońska ul.	.0016	453	6,80	0	0	0	0	6,80
Jagodowa ul.	.0014	181	2,72	0	0	0	0	2,72
Jałowcowa ul.	.0014	192	2,88	33	0,50	0	0	3,38
Jana Styki ul.	.0013	0	0	523	7,85	0	0	7,85
Janusza Korczaka ul.	.0014	533	7,99	0	0	0	0	7,99
Kamienna ul.	.0001	0	0	68	1,02	0	0	1,02

Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu Gminy Piła na lata 2023 - 2032

Ulica	Obręb ewidencyjny	Budynki mieszkalne		Budynki gospodarcze		Inne		Ilość ogółem, Mg
		m ²	Mg	m ²	Mg	m ²	Mg	
Karola Libelta ul.	.0025	117	1,76	0	0	0	0	1,76
Kazimierza Pułaskiego ul.	.0026	96	1,44	0	0	0	0	1,44
Kolejowa ul.	.0026	96	1,44	0	0	0	0	1,44
Kossaka ul.	.0015	509	7,64	0	0	0	0	7,64
Kościuszki ul.	.0026	1034	15,51	96	1,44	0	0	16,95
Kotuńska Droga ul.	.0022	136	2,04	499	7,48	0	0	9,52
Ledycka ul.	.0029	251	3,76	45	0,68	0	0	4,44
Lelewela ul.	.0014	3349	50,24	151	2,26	0	0	52,50
Leopolda Staffa ul.	.0019	249	3,74	0	0	0	0	3,74
Lutycka ul.	.0029	929	13,94	0	0	0	0	13,94
Margonińska ul.	.0025	194	2,91	0	0	0	0	2,91
Miedziana ul.	.0025	0	0	23	0,34	0	0	0,34
mjr. Siemiradzkiego ul.	.0026	220	3,30	0	0	0	0	3,30
Motylewska ul.	.0036	0	0	340	5,10	0	0	5,10
Naftowa ul.	.0013	0	0	34	0,51	0	0	0,51
Niepodległości al.	.0007	0	0	33	0,50	0	0	0,50
Okrężna ul.	.0004	113	1,70	113	1,70	0	0	3,40
Olsztyńska ul.	.0016	80	1,20	0	0,0	0	0	1,20
Orla ul.	.0039	555	8,33	544	8,16	0	0	16,49
Piotra Michałowskiego ul.	.0014	0	0	18	0,26	0	0	0,26
Pogodna ul.	.0004	0	0	329	4,93	0	0	4,93
Poznańska al.	.0026	384	5,76	298	4,47	0	0	10,23

Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu Gminy Piła na lata 2023 - 2032

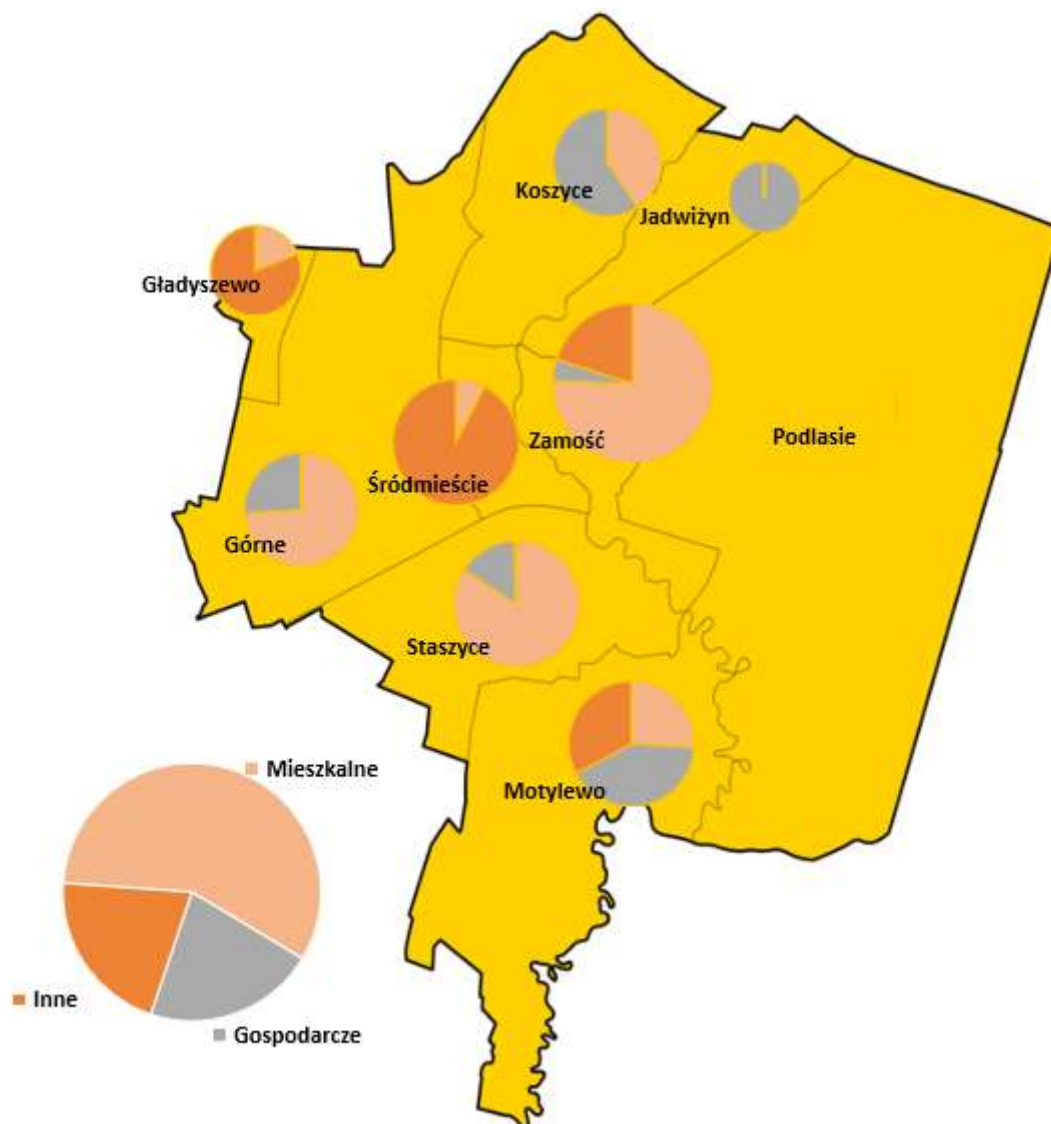
Ulica	Obręb ewidencyjny	Budynki mieszkalne		Budynki gospodarcze		Inne		Ilość ogółem, Mg
		m ²	Mg	m ²	Mg	m ²	Mg	
Przemysłowa ul.	.0036	0	0	0	0	703	10,55	10,55
Robotnicza ul.	.0029	731	10,96	0	0	20	0,30	11,26
ROD 40-lecia Wojska Polskiego	.0029	0	0	0	0	90	1,35	1,35
ROD Drzymały	.0017	0	0	0	0	155	2,33	2,33
ROD Gwda	.0017	0	0	0	0	237	3,55	3,55
ROD Jedność	.0017	0	0	0	0	265	3,98	3,98
ROD Kusocińskiego	.0017	0	0	0	0	28	0,43	0,43
ROD Malwa	.0028	0	0	0	0	324	4,86	4,86
ROD Na skarpie	.0035	0	0	0	0	816	12,24	12,24
ROD Nafta	.0017	0	0	0	0	487	7,31	7,31
ROD Pieniążka	.0017	0	0	0	0	68	1,02	1,02
ROD Pod Lipami	.0017	0	0	0	0	680	10,20	10,20
ROD Podlasie	.0014	0	0	0	0	1587	23,80	23,80
ROD Polam	.0017	0	0	0	0	164	2,46	2,46
ROD Wypoczynek	.0017	0	0	0	0	194	2,91	2,91
ROD Za Parkiem	.0017	0	0	0	0	512	7,68	7,68
Rubinowa ul.	.0001	397	5,95	0	0	0	0	5,95
Skośna ul.	.0005	0	0	227	3,40	0	0	3,40
Sobieskiego ul.	.0029	96	1,44	0	0	0	0	1,44
Sosnowa ul.	.0014	318	4,77	0	0	0	0	4,77
Stańczyka ul.	.0014	448	6,72	0	0	0	0	6,72

Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu Gminy Piła na lata 2023 - 2032

Ulica	Obręb ewidencyjny	Budynki mieszkalne		Budynki gospodarcze		Inne		Ilość ogółem, Mg
		m ²	Mg	m ²	Mg	m ²	Mg	
Szarych Szeregów ul.	.0019	517	7,75	0	0	0	0	7,75
Śmitowska ul.	.0027	0	0	34	0,51	0	0	0,51
Świerkowa ul.	.0014	960	14,40	68	1,02	0	0	15,42
Świtez ul.	.0023	34	0,51	0	0	0	0	0,51
Topolowa ul.	.0014	192	2,88	0	0	0	0	2,88
Tucholska ul.	.0027	227	3,40	0	0	0	0	3,40
Walczynek ul.	.0019	227	3,40	68	1,02	0	0	4,42
Walecka ul.	.0004	0	0	340	5,1	0	0	5,10
Wągrowiecka ul.	.0027	0	0	91	1,36	0	0	1,36
Węglowa ul.	.0028	23	0,34	0	0	0	0	0,34
Wiatraczna ul.	.0017	227	3,40	0	0	0	0	3,40
Widok ul.	.0007	96	1,44	0	0	0	0	1,44
Wybickiego ul.	.0015	192	2,88	34	0,51	0	0	3,39
Wyzwolenia al.	.0007	0	0	113	1,70	0	0	1,70
Zakątek ul.	.0007	227	3,40	91	1,36	0	0	4,76
Żabia ul.	.0026	0	0	0	0	22	0,33	0,33
Żeleńskiego ul.	.0003	295	4,42	227	3,40	0	0	7,82
Żytnia ul.	.0005	0	0	6	0,09	0	0	0,09

Sumaryczna ilość zinwentaryzowanych płyt azbestowo – cementowych w budynkach mieszkalnych wyniosła: 17 448 m², w budynkach gospodarczych 6 533 m², a w przypadku pozostałych obiektów 6 353 m². Łącznie stanowi to wartość 30 334 m² płyt azbestowo cementowych stosowanych w budownictwie o całkowitej masie 455,04 Mg.

Na rysunku 4 zamieszczono mapę poglądową z rozmieszczeniem wyrobów azbestowych na terenie Gminy Piła z podziałem na rodzaj budynku. Wielkość wykresu kołowego odpowiada szacunkowi ogólnej masy zinwentaryzowanych wyrobów.

Rysunek 4 Mapa poglądowa z rozmieszczeniem wyrobów azbestowych na terenie Gminy Piła z podziałem na rodzaj budynku (stan na 31.10.2022 r.)

Większość zinwentaryzowanych w Gminie wyrobów azbestowych znajduje się na budynkach mieszkalnych, natomiast pozostałe wyroby należą do budynków gospodarczych oraz innych. W tabeli 4 przedstawiono zestawienie ilości wyrobów znajdujących się u osób fizycznych na poszczególnych ulicach w Gminie Piła z podziałem na rodzaj wyrobu.

Tabela 4 Ilość wyrobów azbestowych u osób fizycznych z podziałem na rodzaj wyrobu (stan na 31.10.2022 r.)

Ulica	Obręb ewidencyjny	Płyty faliste azbestowo - cementowe		Płyty płaskie azbestowo - cementowe		Ilość ogółem
		m ²	Mg	m ²	Mg	Mg
Agatowa ul.	.0001	1636,67	24,55	0	0	24,55
Armii Krajowej ul.	.0019	440,00	6,6	0	0	6,6
Bogusławskiego ul.	.0023	226,67	3,4	0	0	3,4
Brukowa ul.	.0004	350,67	5,26	0	0	5,26
Bukowa ul.	.0014	40,00	0,6	432,00	6,48	7,08
Czarnkowska ul.	.0025	0	0	100,00	1,5	1,5
Daleka ul.	.0007	136,00	2,04	0	0	2,04
Dębowa ul.	.0014	340,00	5,1	96,00	1,44	6,54
Długosza ul.	.0021	119,00	1,785	0	0	1,785
Głowackiego ul.	.0026	0	0	308,00	4,62	4,62
Gnieźnieńska ul.	.0026	43,33	0,65	0	0	0,65
Grażyny ul.	.0016	1,50	0,0225	0	0	0,0225
Henryka Wieniawskiego ul.	.0014	202,67	3,04	0	0	3,04
Hutnicza ul.	.0019	186,00	2,79	0	0	2,79
Jagiellońska ul.	.0016	453,33	6,8	0	0	6,8
Jagodowa ul.	.0014	181,33	2,72	0	0	2,72
Jałowcowa ul.	.0014	33,33	0,5	192,00	2,88	3,38
Jana Styki ul.	.0013	523,33	7,85	0	0	7,85
Janusza Korczaka ul.	.0014	532,67	7,99	0	0	7,99

Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu Gminy Piła na lata 2023 - 2032

Ulica	Obręb ewidencyjny	Płyty faliste azbestowo - cementowe		Płyty płaskie azbestowo - cementowe		Ilość ogółem
		m ²	Mg	m ²	Mg	Mg
Kamienna ul.	.0001	68,00	1,02	0	0	1,02
Karola Libelta ul.	.0025	117,33	1,76	0	0	1,76
Kazimierza Pułaskiego ul.	.0026	0	0	96,00	1,44	1,44
Kolejowa ul.	.0026	0	0	96,00	1,44	1,44
Kossaka ul.	.0015	45,33	0,68	464,00	6,96	7,64
Kościuszki ul.	.0026	266,00	3,99	864,00	12,96	16,95
Kotuńska Droga ul.	.0022	634,67	9,52	0	0	9,52
Ledycka ul.	.0029	45,33	0,68	250,67	3,76	4,44
Lelewela ul.	.0014	150,67	2,26	3349,33	50,24	52,5
Leopolda Staffa ul.	.0019	0	0	249,33	3,74	3,74
Lutycka ul.	.0029	0	0	929,33	13,94	13,94
Margonińska ul.	.0025	194,00	2,91	0	0	2,91
Miedziana ul.	.0025	22,67	0,34	0	0	0,34
mjr. Siemiradzkiego ul.	.0026	220,00	3,3	0	0	3,3
Motylewska ul.	.0036	340,00	5,1	0	0	5,1
Naftowa ul.	.0013	34,00	0,51	0	0	0,51
Niepodległości al.	.0004	33,33	0,5	0	0	0,5
Okrężna ul.	.0004	226,67	3,4	0	0	3,4
Olsztyńska ul.	.0016	0	0	80,00	1,2	1,2
Orla ul.	.0039	1099,33	16,49	0	0	16,49
Piotra Michałowskiego ul.	.0014	17,60	0,264	0	0	0,264

Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu Gminy Piła na lata 2023 - 2032

Ulica	Obręb ewidencyjny	Płyty faliste azbestowo - cementowe		Płyty płaskie azbestowo - cementowe		Ilość ogółem
		m ²	Mg	m ²	Mg	Mg
Pogodna ul.	.0004	328,67	4,93	0	0	4,93
Poznańska al.	.0025	298,00	4,47	384,00	5,76	10,23
Przemysłowa ul.	.0036	703,33	10,55	0	0	10,55
Robotnicza ul.	.0029	20,00	0,3	730,67	10,96	11,26
ROD 40-lecia Wojska Polskiego	.0029	90,00	1,35	0	0	1,35
ROD Drzymały	.0017	155,27	2,329	0	0	2,329
ROD Gwda	.0017	236,87	3,553	0	0	3,553
ROD Jedność	.0017	265,20	3,978	0	0	3,978
ROD Kusocińskiego	.0017	28,33	0,425	0	0	0,425
ROD Malwa	.0028	324,13	4,862	0	0	4,862
ROD Na skarpie	.0035	816,00	12,24	0	0	12,24
ROD Nafta	.0017	487,33	7,31	0	0	7,31
ROD Pieniążka	.0017	68,00	1,02	0	0	1,02
ROD Pod Lipami	.0017	680,00	10,2	0	0	10,2
ROD Podlasie	.0014	1589,07	23,836	0	0	23,836
ROD Polam	.0017	163,93	2,459	0	0	2,459
ROD Wypoczynek	.0017	193,67	2,905	0	0	2,905
ROD Za Parkiem	.0017	512,27	7,684	0	0	7,684
Rubinowa ul.	.0001	396,67	5,95	0	0	5,95
Skośna ul.	.0005	226,67	3,4	0	0	3,4
Sobieskiego ul.	.0029	0	0	96,00	1,44	1,44

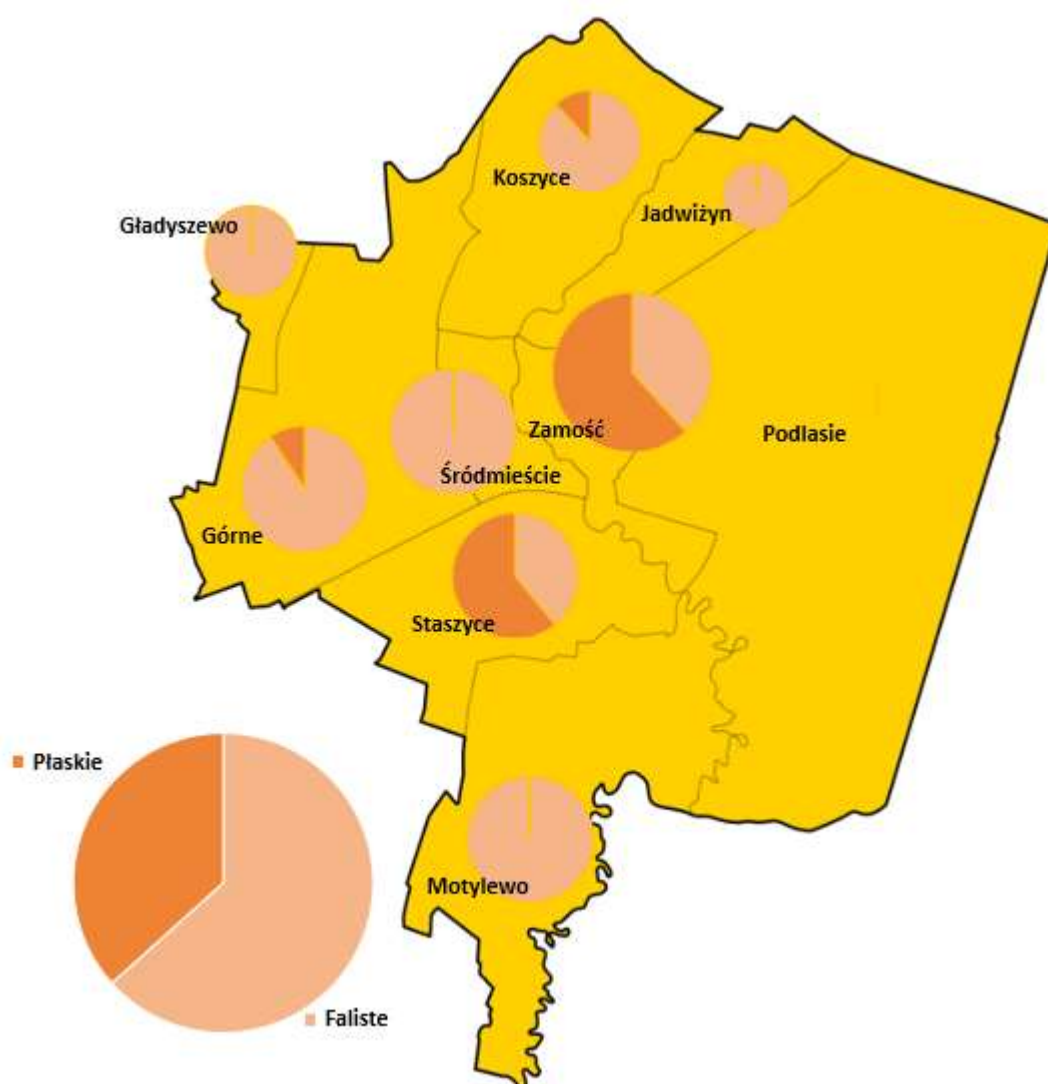
Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu Gminy Piła na lata 2023 - 2032

Ulica	Obręb ewidencyjny	Płyty faliste azbestowo - cementowe		Płyty płaskie azbestowo - cementowe		Ilość ogółem
		m ²	Mg	m ²	Mg	Mg
Sosnowa ul.	.0014	30,00	0,45	288,00	4,32	4,77
Stańczyka ul.	.0029	0	0	448,00	6,72	6,72
Szarych Szeregów ul.	.0019	516,67	7,75	0	0	7,75
Śmitowska ul.	.0027	34,00	0,51	0	0	0,51
Świerkowa ul.	.0014	68,00	1,02	960,00	14,4	15,42
Świtez ul.	.0023	34,00	0,51	0	0	0,51
Topolowa ul.	.0014	0	0,00	192,00	2,88	2,88
Tucholska ul.	.0027	226,67	3,4	0	0	3,4
Walczynek ul.	.0019	294,67	4,42	0	0	4,42
Walecka ul.	.0004	340,00	5,1	0	0	5,1
Wągrowiecka ul.	.0027	90,67	1,36	0	0	1,36
Węglowa ul.	.0028	22,67	0,34	0	0	0,34
Wiatraczna ul.	.0017	226,67	3,4	0	0	3,4
Widok ul.	.0007	0	0	96,00	1,44	1,44
Wybickiego ul.	.0015	34,00	0,51	192,00	2,88	3,39
Wyzwolenia al.	.0007	113,33	1,7	0	0	1,7
Zakątek ul.	.0007	90,67	1,36	226,67	3,4	4,76
Żabia ul.	.0026	22,00	0,33	0	0	0,33
Żeleńskiego ul.	.0003	521,33	7,82	0	0	7,82
Żytnia ul.	.0005	5,67	0,085	0	0	0,085

W sumie zinwentaryzowanych zostało 19 216 m² płyt azbestowo – cementowych falistych o masie 288,24 Mg oraz 11 120 m² płyt azbestowo – cementowych płaskich stosowanych w budownictwie o masie 166,80 Mg.

Wśród osób fizycznych płyta falista była głównie stosowana jako pokrycie dachowe budynków gospodarczych oraz innych, natomiast płyta płaska stanowi w większości pokrycie dachowe budynków mieszkalnych. Najwięcej z nich znajduje się na ulicach: Lelewela, Świerkowej, Lutyckiej, Kościuszki, Robotniczej oraz Kossaka – głównie w obrębach ewidencyjnych o oznaczeniu 301901_1.0014 i 301901_1.0029.

Na rysunku 5 zamieszono mapę poglądową z rozmieszczeniem wyrobów azbestowych na terenie Gminy Piła z podziałem na rodzaj wyrobu.

Rysunek 5 Mapa poglądowa z rozmieszczeniem wyrobów azbestowych na terenie Gminy Piła z podziałem na rodzaj wyrobu (stan na 31.10.2022 r.)

3.2.2. Osoby prawne

Inwentaryzację wśród podmiotów prawnych przeprowadzono w analogiczny sposób, jak dla osób fizycznych. Jedynie w przypadku przedsiębiorstwa wodociągowego Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Pile, z uwagi na to, iż wykonanie inwentaryzacji rur wodociągowych jest niemożliwe, wystosowano zapytanie drogą mailową o aktualny wykaz ulic na terenie miasta Piły z eksploatowanymi rurociągami azbestowo – cementowymi. Uzyskane szczegółowe zestawienie rurociągów zostało zamieszczone w Załączniku 4 do opracowania.

W sumie zinwentaryzowanych zostało 423,66 Mg wyrobów azbestowych, z czego 371,40 Mg stanowią rury i złącza azbestowo-cementowe przeznaczone do pozostawienia w ziemi, 52,14 Mg – płyty faliste oraz 0,12 Mg – płyty płaskie azbestowo-cementowe.

W tabeli 5 przedstawiono szczegółowe zestawienie ilości wyrobów znajdujących się u osób prawnych.

Tabela 5 Ilość wyrobów azbestowych u osób prawnych (stan na 31.10.2022 r.)

Nazwa podmiotu	Lokalizacja	Obręb ewidencyjny	Rodzaj wyrobu			Ilość ogółem, Mg
			Płyta falista, Mg	Płyta płaska, Mg	Rury azbestowo-cementowe, Mg	
Miejskie Wodociągi i Kanalizacja w Pile Sp. z o.o.	ul. Chopina 2	.0019	10,59	0	371,40	381,99
PKP S.A.	ul. Dworzec Towarowy 2	.0030	1,80	0	0	1,80
	ul. Fabryczna 2	.0028	2,10	0	0	2,10
Nieruchomość komercyjna na sprzedaż	ul. Jastrzębia 44	.0036	17,60	0	0	17,60
LASY PAŃSTWOWE NADLEŚNICTWO KACZORY	Leśnictwo Podlasie inne	.0012	4,19	0	0	4,19
	ul. Wawelska 120	.0031	3,81	0	0	3,81
Spółdzielnia Pracy Transportowo - Motoryzacyjna	ul. Powstańców Wielkopolskich 160	.0008	10,50	0	0	10,50
ENEA Operator sp. z o. o.	al. Poznańska 34	.0025	1,56	0	0	1,56
Agencja Mienia Wojskowego Oddział Regionalny w Bydgoszczy	ul. Szybowników (nr działki 108)	.0002	0	0,12	0	0,12

3.2.3. Całkowita ilość wyrobów azbestowych na terenie Gminy Piła

Całkowita ilość wyrobów zawierających azbest przeznaczonych do unieszkodliwienia, określona na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji, została przedstawiona w tabeli 6.

Tabela 6 Całkowita ilość wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Piła pozostałych do usunięcia (stan na dzień 31.10.2022 r.)

Lp	Lokalizacja wyrobów azbestowych	Masa wyrobów azbestowych, Mg
1	Osoby fizyczne (mieszkańcy)	455,04
2	Osoby prawne	423,66
	Suma	878,70

Zgodnie z informacjami przedstawionymi w tabeli 6 około 51,8% wyrobów zawierających azbest jest w posiadaniu osób fizycznych zamieszkujących na terenie Gminy Piła. Na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji dokonano również analizy rodzajów wyrobów azbestowych przeznaczonych do unieszkodliwienia. Zestawienia przedstawiono w tabeli 7. Największy udział w poszczególnych rodzajach wyrobów azbestowych w Gminie Piła stanowią rury i złącza azbestowo-cementowe przeznaczone do pozostawienia w ziemi (W03.2).

Tabela 7 Udział poszczególnych rodzajów wyrobów zawierających azbest w masie wyrobów przeznaczonych do unieszkodliwienia (stan na dzień 31.10.2022 r.)

Kod wyrobu	Rodzaj wyrobu zawierającego azbest	Udział, %
W01	Płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie	18,6%
W02	Płyty azbestowo-cementowe faliste dla budownictwa	39,1%
W03.2	Rury i złącza azbestowo-cementowe pozostawione w ziemi	42,3%

3.3. Ocena jakościowa wyrobów

W poprzednim podrozdziale 3.2 przedstawiono ilościowe zestawienia wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Piła. Podrozdział 3.3. obejmuje zestawienie jakościowe, określające ocenę stopnia pilności usuwania wyrobów zawierających azbest. Stopień ten określono na podstawie ankiet wykonanych w trakcie przeprowadzania przez Wykonawcę inwentaryzacji – zgodnie z obowiązującymi wymogami prawnymi.

Według załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 roku w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest ze zmianami z roku 2010 (Dz. U. z 2004r. Nr 71, poz. 649 oraz z 2010 r. Nr 162, poz. 1089) **Ocena stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest** obejmuje pięć grup parametrów charakterystycznych, które są podstawą do określenia przynależności konkretnego wyrobu do jednego z trzech następujących stopni pilności usuwania:

- **Stopień pilności I**- wymagane pilnie usunięcie (wymiana na wyrób bezazbestowy) lub zabezpieczenie;
- **Stopień pilności II**- wymagana ponowna ocena w terminie do 1 roku;
- **Stopień pilności III**- wymagana ponowna ocena w terminie do 5 lat.

Wzór ankiety, z którego korzystano w trakcie przeprowadzania inwentaryzacji został zamieszczony w załączniku do niniejszego opracowania.

3.3.1. Osoby fizyczne

Zgodnie z oceną stanu i możliwościami bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Piła wśród budynków należących do osób fizycznych, do pierwszego stopnia pilności zaliczono 1 221 m² wyrobów zawierających azbest, w tym znaczącą większość stanowi azbest zdemontowany lub częściowo zdemontowany i składowany na terenie posesji. Do II stopnia zaliczono 1 101 m², natomiast do III stopnia – 28 006 m² wyrobów zawierających azbest. Szczegółowe zestawienie zamieszczono w tabeli 8.

Tabela 8 Zestawienie jakości wyrobów azbestowych u osób fizycznych ze względu na stopień pilności (stan na 31.10.2022 r.)

Ulica	Obręb ewidencyjny	Ilość wyrobów ze względu na stopień pilności, Mg		
		I	II	III
Agatowa ul.	.0001	0,75	0	23,80
Armii Krajowej ul.	.0019	0	0	6,60
Bogusławskiego ul.	.0023	0	0	3,40
Brokowa ul.	.0004	1,35	0	3,91
Bukowa ul.	.0014	0	0,72	6,36
Czarnkowska ul.	.0025	0	0	1,50
Daleka ul.	.0007	0	0	2,04
Dębowa ul.	.0014	0	0	6,54
Długosza ul.	.0021	0	0	1,79
Głowackiego ul.	.0026	0	0	4,62
Gnieźnieńska ul.	.0026	0,65	0	0
Grażyny ul.	.0016	0,02	0	0
Henryka Wieniawskiego ul.	.0014	1,50	0	1,54
Hutnicza ul.	.0019	0	0,34	2,45
Jagiellońska ul.	.0016	0	0	6,80
Jagodowa ul.	.0014	0	0	2,72
Jałowcowa ul.	.0014	0	0	3,38
Jana Styki ul.	.0013	0	0	7,85
Janusza Korczaka ul.	.0014	0	0	7,99
Kamienna ul.	.0001	0	0	1,02
Karola Libelta ul.	.0025	0	0	1,76

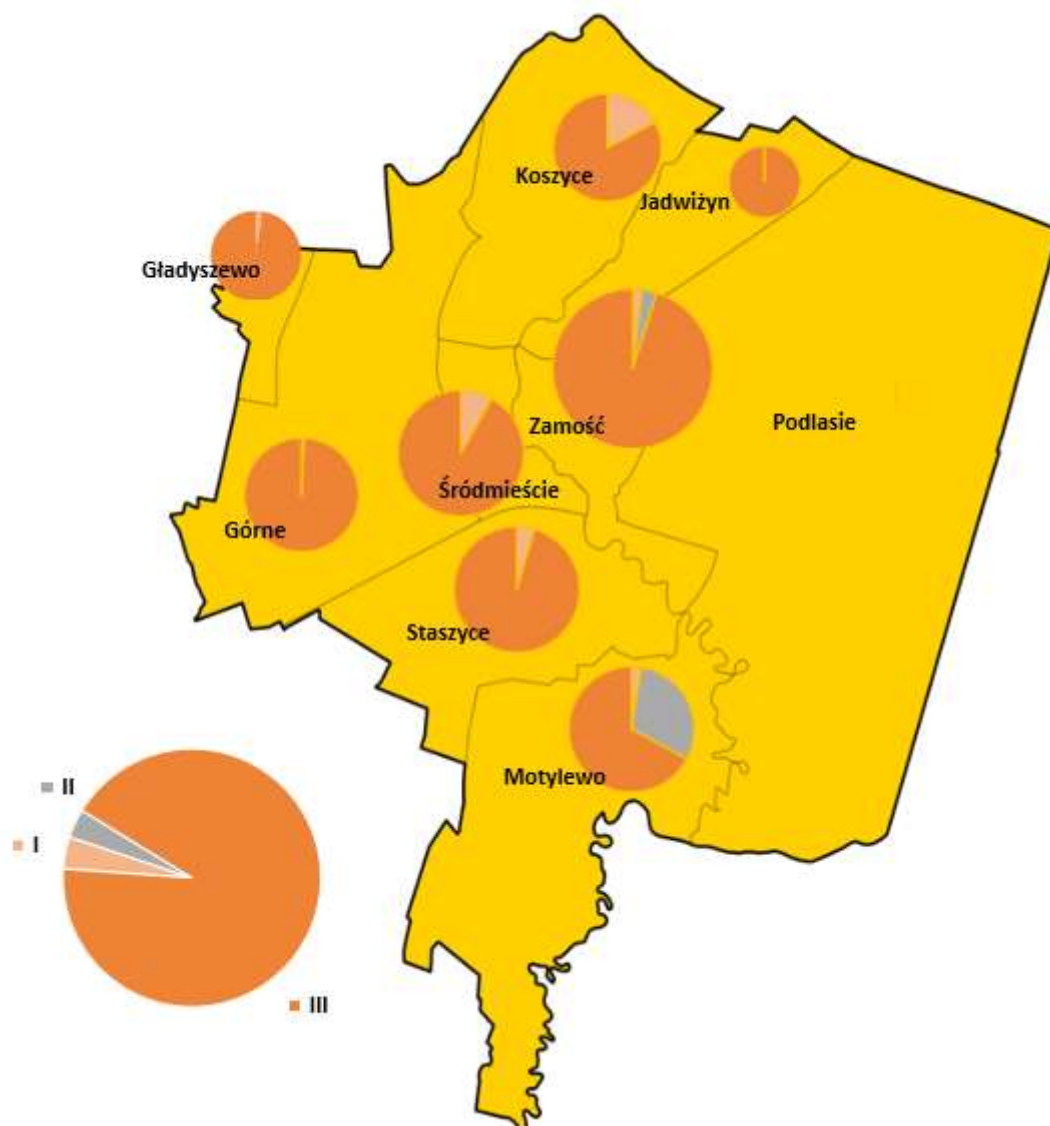
Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu Gminy Piła na lata 2023 - 2032

Ulica	Obręb ewidencyjny	Ilość wyrobów ze względu na stopień pilności, Mg		
		I	II	III
Kazimierza Pułaskiego ul.	.0026	0	0	1,44
Kolejowa ul.	.0026	0	0	1,44
Kossaka ul.	.0015	0	0	7,64
Kościuszki ul.	.0026	0	0	15,51
Kotuńska Droga ul.	.0022	0	0	9,52
Ledycka ul.	.0029	0	0	4,44
Lelewela ul.	.0014	0,85	0	51,65
Leopolda Staffa ul.	.0019	0	0	3,74
Lutycka ul.	.0029	0	1,46	12,48
Margonińska ul.	.0025	0	0	2,91
Miedziana ul.	.0025	0	0	0,34
mjr. Siemiradzkiego ul.	.0026	0	0	3,30
Motylewska ul.	.0036	0	0	5,10
Naftowa ul.	.0013	0	0	0,51
Niepodległości al.	.0004	0,50	0	0
Okrężna ul.	.0004	0	0	3,40
Olsztyńska ul.	.0016	0	0	1,20
Orla ul.	.0039	0	0	16,49
Piotra Michałowskiego ul.	.0014	0	0	0,26
Pogodna ul.	.0004	0	0	4,93
Poznańska al.	.0026	1,44	0	10,35
Przemysłowa ul.	.0036	0,80	9,75	0
Robotnicza ul.	.0029	0,30	0	10,96
ROD 40-lecia Wojska Polskiego	.0029	1,35	0	0
ROD Drzymały	.0017	0	0	2,33
ROD Gwda	.0017	0	0	3,55
ROD Jedność	.0017	0	0	3,98
ROD Kusocińskiego	.0017	0	0	0,43
ROD Malwa	.0028	0	0	4,86
ROD Na skarpie	.0035	0	0	12,24
ROD Nafta	.0017	0	0	7,31
ROD Pieniążka	.0017	0	0	1,02
ROD Pod Lipami	.0017	0	0	10,20
ROD Podlasie	.0014	0	0	23,60
ROD Polam	.0017	0,30	0	2,16
ROD Wypoczynek	.0017	0	0	2,91

Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu Gminy Piła na lata 2023 - 2032

Ulica	Obręb ewidencyjny	Ilość wyrobów ze względu na stopień pilności, Mg		
		I	II	III
ROD Za Parkiem	.0017	0	0	7,68
Rubinowa ul.	.0001	0	0	5,95
Skośna ul.	.0005	0	0	3,40
Sobieskiego ul.	.0029	0	0	1,44
Sosnowa ul.	.0014	0	0	4,77
Stańczyka ul.	.0014	0	0	6,72
Szarych Szeregów ul.	.0019	0	0	7,75
Śmiłowska ul.	.0027	0	0	0,51
Świerkowa ul.	.0014	0	3,90	11,52
Świtez ul.	.0023	0	0	0,51
Topolowa ul.	.0014	0	0	2,88
Tucholska ul.	.0027	0	0	3,40
Walczyńskich ul.	.0019	0	0	4,42
Wałęcka ul.	.0004	5,10	0	0
Wągrowiecka ul.	.0027	0	0	1,36
Węglowa ul.	.0028	0	0,34	0
Wiatraczna ul.	.0017	3,40	0	0
Widok ul.	.0007	0	0	1,44
Wybickiego ul.	.0015	0	0	3,39
Wyzwolenia al.	.0007	0	0	1,70
Zakątek ul.	.0007	0	0	4,76
Żabia ul.	.0026	0	0	0,33
Żeleńskiego ul.	.0003	0	0	7,82
Żytunia ul.	.0005	0	0	0,09

Na rysunku 6 zamieszczono mapę poglądową z rozmieszczeniem wyrobów azbestowych na terenie Gminy Piła z podziałem na stopień pilności.

Rysunek 6 Mapa poglądowa z rozmieszczeniem wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Piła z podziałem na stopień pilności (stan na 31.10.2022 r.)

Znacząca większość wyrobów azbestowych zlokalizowanych na terenie Piły kwalifikuje się jako III stopień pilności, co ustawowo oznacza, że w tych miejscach wymagane jest ponowne dokonanie oceny stanu w terminie do 5 lat.

Na rysunkach 7-9 zamieszczono zdjęcia wykonane w trakcie przeprowadzania wizji u osób fizycznych przedstawiające przykłady wyrobów azbestowych zakwalifikowanych do poszczególnych stopni pilności.

Rysunek 7 Zabezpieczona paleta płyt falistych azbestowo – cementowych zakwalifikowana jako I stopień pilności.

Rysunek 8 Elewacja i częściowe pokrycie dachu garażu wykonane z płyt falistych azbestowo – cementowych zakwalifikowane jako II stopień pilności.

Rysunek 9 Pokrycie dachowe budynku gospodarczego wykonane z płyt falistych azbestowo – cementowych zakwalifikowane jako III stopień pilności.

3.3.2. Osoby prawne

Zgodnie z oceną stanu i możliwościami bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Piła wśród budynków należących do osób prawnych, do pierwszego stopnia pilności zaliczono 950 m² wyrobów zawierających azbest, natomiast do III stopnia – 2 518 m². Do II stopnia pilności nie zakwalifikowano żadnych wyrobów. Szczegółowe zestawienie zamieszczono w tabeli 9.

Tabela 9 Zestawienie jakości wyrobów azbestowych u osób prawnych ze względu na stopień pilności (stan na 31.10.2022 r.)

Nazwa podmiotu	Lokalizacja	Obręb ewidencyjny	Stopień pilności, Mg		
			I	II	III
Miejskie Wodociągi i Kanalizacja w Pile sp. z o.o.	ul. Chopina 2	.0019	10,36	0	0,23
PKP S.A.	ul. Dworzec Towarowy 2	.0030	1,80	0	0
	ul. Fabryczna 2	.0028	2,10	0	0
Nieruchomość komercyjna na sprzedaż	ul. Jastrzębia 44	.0036	0	0	17,60
LASY PAŃSTWOWE NADLEŚNICTWO KACZORY	Leśnictwo Podlasie inne	.0012	0	0	4,19
	ul. Wawelska 120	.0031	0	0	3,81
Spółdzielnia Pracy Transportowo - Motoryzacyjna	ul. Powstańców Wielkopolskich 160	.0008	0	0	10,50
ENEA Operator sp. z o. o.	al. Poznańska 34	.0025	0	0	1,56
Agencja Mienia Wojskowego Oddział Regionalny w Bydgoszczy	ul. Szybowników (nr działki 108)	.0002	0	0	0,12

3.3.3. Podsumowanie oceny jakościowej wyrobów

Przeprowadzona ocena pilności zgodnie z Załącznikiem nr 1 do Rozporządzenia z 2004 roku ze zmianami z roku 2010 (Dz. U z 2004r. Nr 71, poz. 649 oraz Dz. U. z 2010r. nr 162, poz. 1089) wykazała, że większość wyrobów azbestowych, zarówno u osób fizycznych oraz prawnych, zlokalizowanych na terenie Gminy Piła kwalifikuje się jako III stopień pilności, czyli w tych miejscach wymagana jest ponowna ocena w terminie do 5 lat. W tabeli 10 zamieszczono zbiorcze zestawienie jakości wyrobów zawierających azbest, zinwentaryzowanych na obszarze Piły.

Tabela 10 Zestawienie jakości wyrobów zawierających azbest, zinwentaryzowanych na obszarze gminy Piła (stan na dzień 31.10.2022)

Lp.	Lokalizacja wyrobów azbestowych	I stopień pilności, Mg	II stopień pilności, Mg	III stopień pilności, Mg	Suma, Mg
1.	Osoby fizyczne	18,34	17,00	419,70	455,04
2.	Osoby prawne	14,26	0	38,10	52,26
	Suma	32,60	17,00	457,80	507,30

W tabeli 11 przedstawiono udział procentowy stopni pilności w całkowitej ilości wyrobów zawierających azbest w poszczególnych budynkach na terenie gminy Piła.

Tabela 11 Udział procentowy stopni pilności w całkowitej ilości wyrobów azbestowo-cementowych w poszczególnych budynkach na terenie gminy Piła (stan na dzień 31.10.2022)

Lp.	Lokalizacja wyrobów azbestowych	I stopień pilności, %	II stopień pilności, %	III stopień pilności, %	Suma, %
1.	Osoby fizyczne	3,62	3,35	82,73	89,70
2.	Osoby prawne	2,81	0,00	7,51	10,30
	Suma	6,43	3,35	90,24	100,00

3.4. Ilości wyrobów azbestowych usunięte na przestrzeni ostatnich lat

Gmina Piła od lat prowadzi konsekwentną politykę usuwania wyrobów azbestowych ze swojego terenu. Według informacji uzyskanych od przedstawiciela Zamawiającego od 2014 roku ilość wyrobów azbestowych w Pile ulega cyklicznemu zmniejszeniu. Szczegółowe zestawienie ilości wyrobów usuniętych w poszczególnych latach zostało przedstawione w tabeli 12.

Tabela 12 Zestawienie ilości wyrobów usuniętych w poszczególnych latach w Pile (stan na dzień 31.10.2022)

Rok unieszkodliwienia wyrobu	Ilość, Mg
2014	36,99
2015	32,21

Rok unieszkodliwienia wyrobu	Ilość, Mg
2016	116,82
2017	62,27
2018	23,08
2019	30,15
2020	33,29
2021	27,28
2022	32,54
Inwentaryzacja*	86,93
Suma	481,56
* usunięto między 2014 – 2022 rokiem	

W trakcie przeprowadzania inwentaryzacji w terenie zauważono, że nie wszystkie lokalizacje, z których usunięto wyroby azbestowe zostały zgłoszone. Wielu mieszkańców miało również problem z określeniem dokładnej daty usunięcia azbestu lub byli nieobecni w czasie wizji. W związku z tym, w wierszu oznaczonym dopiskiem „Inwentaryzacja*” przedstawiono sumarycznie ilość wyrobów azbestowych dla lokalizacji, które były podane do zinwentaryzowania, a w których azbest został usunięty od czasu ostatniego Programu.

4. Możliwości unieszkodliwiania odpadów azbestowych

Odpady zawierające azbest należy umieszczać na składowiskach odpadów niebezpiecznych. Zgodnie z *Ustawą o odpadach* „odpady powinny być w pierwszej kolejności poddawane odzyskowi lub unieszkodliwiane w miejscu ich powstawania”. Z racji tego, że obecnie brak jest technik odzysku odpadów azbestowych, należy je unieszkodliwiać. Obecnie na terenie województwa wielkopolskiego funkcjonuje jedno składowisko odpadów niebezpiecznych zajmujące się składowaniem oraz unieszkodliwianiem materiałów azbestowych o następujących oznaczeniach:

- 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest,
- 17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest.

W odległości ok. 200 km od gminy Piła znajduje się również kilka innych składowisk – dwa na terenie województwa zachodniopomorskiego, jedno na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, dwa w województwie pomorskim oraz jedno w województwie lubuskim.

Poniżej wyszczególniono dane kontaktowe wcześniej wymienionych czynnych składowisk:

województwo wielkopolskie

Składowisko odpadów niebezpiecznych, Konin
Zarządca: Zakład Utylizacji Odpadów sp. z o.o.
ul. Sulańska 11, 62-510 Konin, tel. 63 249 36 24

www.zuokonin.pl

województwo lubuskie

Składowisko odpadów zawierających azbest,
ul. Małszyńska 180, 66-400 Gorzów Wielkopolski
Zarządca: INNEKO Sp. z o.o.
ul. Teatralna 49, 66-400 Gorzów Wielkopolski, tel. 95 722 53 85
www.inneko.pl

województwo zachodniopomorskie

Regionalny Zakład Odzysku Odpadów w Sianowie, Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne
Zarządca: Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.
ul. Komunalna 5, 75-724 Koszalin, tel. 517 793 468
www.pgkkoszalin.pl

Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne Dalsze
Zarządca: EKO-MYŚL Sp. z o.o.
Dalsze 36 74-300 Myślibórz, tel. 601 421 656
www.eko-mysl.pl

województwo pomorskie

Zakład Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Sp. z o. o.
Nowy Dwór 35 89-620 Chojnice, tel. 52 398 78 46
www.zzonowydwor.pl

Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Bierkowie
Bierkowo 120, 76-200 Słupsk, tel. 598 431 642
Zarządca: Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Słupsku
ul. Szczecińska 112 76-200 Słupsk, tel. 59 843 40 22
www.pgkslupsk.pl

województwo kujawsko-pomorskie

Składowisko odpadów niebezpiecznych zawierających azbest w miejscowości Małociechowo, Małociechowo 86-120 Pruszcz
Zarządca: ECO-POL Sp. z o.o.
Ul. Dworcowa 9 86-120 Pruszcz, tel. 52 330 80 65
www.eco-pol.net.pl

5. Założenia w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest i unieszkodliwianie odpadów azbestowych

5.1. Edukacja i informacja

Jak przedstawiono w rozdziale 2.2 szczególne zagrożenie dla zdrowia i życia ludzkiego ma pył azbestowy. W związku z tym wszelkie działania edukacyjno-informacyjne powinny być ukierunkowane na ograniczenie kontaktu ludzi z pyłem azbestowym. Dlatego powinno się dążyć do edukacji i informacji społeczeństwa w zakresie:

- informowania o negatywnych skutkach zdrowotnych związanych z użytkowaniem wyrobów zawierających azbest,
- bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest,
- zagrożeń związanych z samodzielnym demontażem wyrobów zawierających azbest,
- konieczności przekazywania „informacji o wyrobach zawierających azbest” oraz oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest” odpowiednim organom,
- sposobów oznakowania instalacji lub urządzeń zawierających azbest albo rur azbestowo-cementowych,
- możliwych do uzyskania form wsparcia przy demontażu wyrobów zawierających azbest,
- warunków finansowania w zakresie demontażu, rozbiórki obiektów z zabudowanymi wyrobami zawierającymi azbest.

Rezultatami prowadzenia działań edukacyjnych i informacyjnych powinno być:

- uzyskanie pełnej i szczegółowej informacji o wyrobach zawierających azbest użytkowanych na terenie miasta Piły oraz dokonanie pełnej oceny stanu i możliwości dalszego ich użytkowania,
- eliminacja przypadków samodzielnego demontowania wyrobów przez osoby nieposiadające odpowiednich kwalifikacji,
- likwidacja dzikich wysypisk odpadów zawierających azbest,
- eliminacja przypadków wtórnego wykorzystywania wyrobów zawierających azbest.

Z przeprowadzonych w ramach ankietyzacji rozmów z posiadaczami wyrobów zawierających azbest wynika, że w znaczącej większości są oni świadomi zagrożenia wynikającego z użytkowania wyrobów azbestowych. Głównym problemem jest jednak brak środków na demontaż oraz położenie nowego pokrycia dachowego. W związku z tym główne działania edukacyjne powinny być ukierunkowane na informowaniu mieszkańców odnośnie możliwości pozyskania wsparcia w zakresie usunięcia azbestu oraz w wymiany poszycia dachowego. Edukacja w powyższym zakresie może być prowadzona z wykorzystaniem lokalnych środków masowego przekazu takich jak: lokalne gazety, radio lub telewizja. Rozpowszechnianie informacji może odbywać się również poprzez plakaty zamieszczane w miejscach publicznych oraz akcje rozdawania ulotek. Pozytywny efekt na przyspieszenie procesu usuwania wyrobów

zawierających azbest mogą mieć informacje przekazywane w trakcie lokalnych imprez kulturalno-oświatowych.

Należy również pamiętać, że istotnym aspektem jest również edukacja młodzieży poprzez prelekcje przeprowadzane w szkołach, jak również poprzez publikowanie treści informacyjnych w Internecie, zwłaszcza w social-mediach.

5.2. Szacunkowe koszty realizacji Programu

5.2.1. Szacunkowe koszty usuwania wyrobów zawierających azbest

Wycena kosztów Programu ma charakter szacunkowy z uwagi na znaczną zmienność cen usług związanych z unieszkodliwianiem wyrobów zawierających azbest. Należy przyjąć założenie, że odpady azbestowe będą unieszkodliwiane przez deponowanie ich na wydzielonych składowiskach (przeznaczonych wyłącznie do składowania azbestu lub posiadających wydzielone kawerny do składowania azbestu). Na koszt unieszkodliwienia odpadów zawierających azbest (jeżeli jego lokalizacja została rozpoznana) wpływ mają takie elementy jak:

- demontaż wyrobu (na przykład z dachu);
- przygotowanie do transportu (spakowanie i zabezpieczenie przed pyleniem);
- transport wyrobu;
- zdeponowanie na składowisku.

W celu określenia szacunkowych kosztów realizacji Programu określono stawkę unieszkodliwienia tony wyrobów azbestowych. Stawkę tą określono na podstawie wyników przetargów na pakiet usług związany z usunięciem odpadów. Przykładowe koszty wzięte pod uwagę podczas określenia stawki przedstawiono w tabeli 13.

Tabela 13 Wybrane stawki unieszkodliwiania odpadów azbestowych (źródło: Postępowania przetargowe)

Lp	Zleceniodawca	Ilość unieszkodliwianego azbestu, Mg	Cena, PLN	Stawka unieszkodliwiania azbestu, PLN/Mg
1	Gmina Kuślin	191	117 540	615,39
2	Gmina Rudniki	267	173 242	648,85
3 (*)	Gmina Raba Wyżna	118	52 378	443,88
4 (*)	Gmina Łopuszno	446	139 179	312,06
5 (*)	Gmina Łopuszno	200	68 904	344,52
6	Gmina Rokiciny	128	59 548	465,22
7 (*)	Gmina Rokiciny	107	38 060	355,70
8 (*)	Gmina Boboszewo	166	50 218	302,52
9 (*)	Gmina Boboszewo	109	46 108	423,01
10 (*)	Gmina Boboszewo	84	33 453	398,25
11 (*)	Gmina Poświętne	87,5	32 375	370,00
12 (*)	Gmina Kuślin	191	117 540	615,39

Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu Gminy Piła na lata 2023 - 2032

Lp	Zleceniodawca	Ilość unieszkodliwianego o azbestu, Mg	Cena, PLN	Stawka unieszkodliwiania azbestu, PLN/Mg
13 (*)	Gmina Łochów	98	40 180	410,00
14 (*)	Gmina Łochów	100	32 200	322,00
15 (*)	Gmina Krzęcin	59	30 491	516,80
16 (*)	Gmina Pilzno	100	33 048	306,00
17	Gmina Piaski	63	25 200	400,00

(*) Postępowanie obejmuje (w całości lub większości unieszkodliwianej masy odpadów) przygotowanie do transportu, transport oraz zdeponowanie na składowisku. Nie uwzględnia (w całości bądź w większości) demontażu.

Przykładowe koszty unieszkodliwiania odpadów azbestowych mieszczą się w szerokim przedziale uzależnionym od zakresu usług. Cena usług unieszkodliwiania odpadów azbestowych, niezawierająca demontażu wyrobu zawierającego azbest (na przykład z dachu), waha się w przedziale 306,00 PLN/Mg – 615,39 PLN/Mg. W przypadku pełnego zakresu usługi unieszkodliwiania odpadów azbestowych (uwzględniających demontaż) zakres cenowy waha się w przedziale 400,00 PLN/Mg – 648,85 PLN/Mg. Analizując składane w przetargach oferty, koszty pełnego unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest z uwzględnieniem demontażu mogą wynieść nawet 800 PLN/Mg.

Analizując obecne koszty usuwania wyrobów zawierających azbest mające w sobie pełny zakres usług związany z demontażem, przygotowaniem do transportu, transportem oraz zdeponowaniem na składowiska w niniejszym Programie przyjęto w wysokości 800 PLN/Mg tj. 12 PLN/m². Należy jednak podkreślić, że jest to koszt usunięcia azbestu w przypadku przeprowadzenia przetargu przez gminę na demontaż i unieszkodliwienie dużej ilości wyrobów azbestowych. W przypadku chęci usunięcia wyrobów azbestowych indywidualnie, koszt usługi jest wielokrotnie wyższy. Na podstawie cennika^{15 16} cena demontażu eternitu może sięgnąć 55,10 PLN/m², a cena transportu i utylizacji 24,20 PLN/m². Oznacza to, że osoba prywatna, chcąc indywidualnie pozbyć się wyrobów zawierających azbest może zapłacić nawet 79,30 PLN/m². Przekłada się to na kwotę wynoszącą aż 5 286,67 PLN/Mg. W związku z powyższym, w celu efektywnego ekonomicznie prowadzenia procesu usuwania wyrobów azbestowych kluczowa jest współpraca gminy z mieszkańcami. Mieszkańcy powinni rzetelnie informować urząd gminy o wyrobach zawierających azbest, a władze gminy powinny prowadzić zbiorowe postępowania przetargowe w zakresie demontażu i unieszkodliwienia wyrobu zawierającego azbest.

Ze względu na to, że rurociągi azbestowo-cementowe są przeznaczone do pozostawienia w ziemi, dlatego do usunięcia i zastąpienia przewiduje się tylko płyty cementowo-azbestowe płaskie i faliste, wykorzystywane głównie jako pokrycia dachowe. Oprócz kosztów demontażu, transportu i unieszkodliwienia, usunięcie płyt azbestowo-cementowych związane jest także

15 <https://kb.pl/cenniki/wywoz-i-utylizacja-eternitu/> (data dostępu: 24.06.2022r.)

16 <https://kb.pl/cenniki/demontaz-eternitu/> (data dostępu: 24.06.2022r.)

z wykonaniem nowych pokryć dachowych. Koszt nowego pokrycia dachowego przyjęty został na poziomie 69,91 PLN/m². Niniejszą cenę przyjęto na podstawie **Katalogu cen jednostkowych robót i obiektów inwestycyjnych** (Wydawnictwo: Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.). Założono wykonanie pokrycia dachowego blachą ocynkowaną grubości 0,50 mm rozstaw rąbka prostokątnego do okapu 90 cm. Jednocześnie założyć należy, że w przypadku modernizacji dachu w budynku mieszkalnym oraz w przypadku podmiotów prawnych należy dostosować niniejszą przegrodę do wymagań technicznych. W związku wieloletnim doświadczeniem audytorskim autorów opracowania, przyjęto dodatkowy koszt dostosowania dachu w budynku mieszkalnym do WT2021 na poziomie 180 PLN/m² (łącznie 249,91 PLN/m²).

Oszacowane nakłady inwestycyjne demontażu ogólnej ilości wyrobów zawierających azbest przedstawiono w tabeli 14. Ze względu na różne możliwości finansowanie (indywidualnie lub poprzez organizowanie wspólnego przetargu) koszty te zostały w poniższej tabeli przedstawione osobno.

Tabela 14 Całkowity koszt demontażu wyrobów zawierających azbest w zależności od przyjętej formy finansowania

Rodzaj obiektu	Ilość wyrobów, Mg	Łączny koszt demontażu przy wspólnym przetargu, PLN	Łączny koszt demontażu indywidualnie, PLN	Koszt wykonania nowego dachu, PLN
Obiekty mieszkalne	261,71	209 368,00	1 383 573,53	4 360 263,07
Obiekty gospodarcze	193,32	154 656,00	1 022 018,40	901 000,08
Podmioty prawne	52,26	41 808,00	276 281,20	870 686,44
Rurociągi	371,40	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
Suma	878,70	405 832,00	2 681 872,73	6 131 949,59

Łączny koszt demontażu, zakładający finansowanie indywidualne, kształtuje się na poziomie wynoszącym 8 813 822,32 PLN (demontaż wraz z wymianą pokrycia dachowego). W przypadku wspólnej organizacji tego typu przedsięwzięcia oraz przetargu, sumaryczne koszty szacowane są na poziomie wynoszącym 6 537 781,59 PLN.

Chcą usunąć również wszystkie rurociągi azbestowo-cementowe (co nie jest konieczne w przypadku spełnienia poniższych warunków), należy się liczyć z dodatkowym kosztem 1 485 600,00 PLN. Pozostawienia rur azbestowo-cementowych w ziemi bez usuwania, jest możliwe pod następującymi warunkami:

- brak narażenia na kontakt z azbestem podczas czynności obsługowych użytkowanych instalacji infrastrukturalnych,
- odpowiednie oznakowanie,
- zaznaczenie w planach sytuacyjnych i dokumentacji technicznej pozostawionych instalacji,
- oczyszczenie elementów infrastruktury, w których jest możliwy kontakt człowieka z azbestem.

Niemalże 95% wyrobów zawierających azbest przypisana została do klasy pilności III (przy uwzględnieniu rurociągów, także do klasy III). Oszacowane ze względu na klasę pilności

Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu Gminy Piła na lata 2023 - 2032

nakłady inwestycyjne demontażu ogólnej ilości zawierających azbest przedstawiono w tabeli 15. Należy uwzględnić, iż przedstawione poniżej koszty obejmują również wymianę pokrycia dachowego. Tak jak w przypadku tabeli 15, koszty zostały zestawione osobno w zależności od sposobu finansowania.

Tabela 15 Całkowity koszt demontażu wyrobów zawierających azbest w zależności od przyjętej formy finansowania o stopnia pilności

Rodzaj obiektu	I stopień pilności			II stopień pilności			III stopień pilności		
	Ilość wyrobów, Mg	Łączny koszt demontażu przy przetargu PLN	Łączny koszt demontażu indywidualnie, PLN	Ilość wyrobów, Mg	Łączny koszt demontażu przy przetargu PLN	Łączny koszt demontażu indywidualnie, PLN	Ilość wyrobów, Mg	Łączny koszt demontażu przy przetargu PLN	Łączny koszt demontażu indywidualnie, PLN
Obiekty mieszkalne	3,42	59 715,48	75 059,88	5,4	94 287,60	118 515,60	252,89	4 415 627,99	5 550 261,13
Obiekty gospodarcze	14,89	81 309,33	148 115,79	11,1	60 613,40	110 415,40	167,32	913 678,75	1 664 387,81
Podmioty prawne	14,25	248 814,50	312 749,50	0	-	-	38,00	663 505,33	833 998,67

5.2.2. Pozostałe koszty realizacji Programu

Dodatkowo, do kosztów realizacji programu usuwania wyrobów zawierających azbest należy doliczyć elementy takie jak:

- monitoring usuwania odpadów azbestowych;
- monitoring realizacji Programu;
- edukacja i informacja w ramach realizacji projektu.

Monitoring usuwania wyrobów zawierających azbest prowadzony jest zarówno na szczeblu centralnym, wojewódzkim i lokalnym przez poszczególne gminy. Jednym z narzędzi monitorowania zadań wynikających z Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032 jest Baza Azbestowa utrzymywana i finansowana przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii.

Działania edukacyjno-informacyjne dla mieszkańców Piły powinny być ukierunkowane bardziej na wskazanie możliwości pozyskania wsparcia finansowego dla demontażu wyrobów azbestowych niż na edukacji na temat szkodliwości azbestu. W ramach działań prowadzone powinny być akcje informacyjne za pomocą audycji radiowych oraz programów telewizyjnych, profil w mediach społecznościowych oraz dedykowana strona internetowa.

5.3. Harmonogram realizacji celów i zadań Programu

Na przestrzeni ostatnich lat Gmina Piła prowadzi skuteczną politykę usuwania wyrobów zawierających azbest. W wyniku prowadzonych działań w latach 2014-2022 usuniętych z terenu miasta zostało w sumie 481,56 Mg wyrobów zawierających azbest, co oznacza, że średnio w ciągu roku usuwanych jest ok. 60,20 Mg azbestu. Przy zachowaniu obecnego tempa Gmina jest w stanie całkowicie usunąć wyroby azbestowe w czasie 8-9 lat, co oznacza, że możliwe jest spełnienie obowiązku usunięcia wyrobów zawierających azbest wbudowanych w obiektach budowlanych do 2032 roku, wynikającego z „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”. Na podstawie rozmów z MWiK Piła założono, że wszystkie rurociągi azbestowo-cementowe nie będą usunięte z ziemi, co pod pewnymi warunkami umożliwi polskie prawo.

W ramach niniejszej części Programu zakłada się, że wyroby II i III stopnia pilności będą usuwane zgodnie z kolejnością zgłoszeń i zostaną w całości unieszkodliwione do końca 2032 roku. W przypadku wyrobów I stopnia pilności zakłada się, że zostaną one usunięte w przeciągu roku od przyjęcia niniejszego Programu. Rury azbestowo-cementowe mogą pozostać w ziemi bez usuwania pod warunkiem braku narażenia na kontakt z azbestem podczas czynności obsługowych użytkowanych instalacji infrastrukturalnych. W związku z powyższym nie zakłada się usunięcia niniejszych rur do końca 2032 roku.

W tabeli 16 przedstawiono harmonogram realizacji Programu z uwzględnieniem nakładów finansowych poszczególnych zadań. Wszystkie przedstawione poniżej działania mają charakter ciągły.

Tabela 16 Harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji Programu

Lp	Zadanie	Źródło finansowania	Koszty, tys. PLN	Odpowiedzialny za realizację	Termin
1	Działania edukacyjno – informacyjne związane z problematyką azbestową, szkolenia (szkodliwość azbestu, bezpieczne użytkowanie i usuwanie wyrobów zawierających azbest (ulotki, materiały informacyjne, spotkania, seminaria, działalność w mediach i inne)	Środki własne gminy, fundusze ekologiczne, fundusze UE, Program Krajowy (POKA)	10 (1 tys. PLN/rok)	Miasto Piła	2023-2032
2	Oczyszczanie obiektów z wyrobów zawierających azbest	Środki własne gminy, kredyty, fundusze ekologiczne, fundusze UE,	405,83*	Właściciele, użytkownicy, zarządcy nieruchomości, Miasto Piła	2023-2032
3	Montaż nowego pokrycia dachowego w miejsce zdemontowanych wyrobów zawierających azbest	Środki własne gminy, środki mieszkańców	6 131,95	Właściciele, użytkownicy, zarządcy nieruchomości, Miasto Piła	2023-2032
4	Aktualizacja danych w rejestrze wyrobów zawierających azbest na stronie www.bazaazbestowa.gov.pl	Środki własne gminy	Wg potrzeb	Miasto Piła	2023-2032
5	Monitorowanie, zarządzanie i koordynacja Programu	Środki własne gminy	Wg potrzeb	Miasto Piła	2023-2032
6	Razem	-	6 547,78	-	2023-2032

* przy założeniu, że proces usuwania wyrobów azbestowych organizowany będzie przez JST w postaci przetargów na usuwanie znacznej ilości wyrobów azbestowych

6. Finansowanie programu

Źródłami finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Piła mogą być:

- środki budżetu państwa pozostające w dyspozycji Ministerstwa Rozwoju i Technologii;
- środki z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności
- środki własne właścicieli, zarządców, użytkowników obiektów budowlanych z zabudowanymi wyrobami zawierającymi azbest;
- środki własne jednostek samorządu terytorialnego;
- środki Funduszy Ochrony Środowiska w tym WFOŚiGW w Poznaniu;
- kredyty – Bank Ochrony Środowiska S.A.;

Ponadto Ministerstwo Rozwoju i Technologii na stronie internetowej udostępnia poradnik finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest dostępny pod linkiem:

- <https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologie/finansowanie-usuwania-azbestu1>.

6.1. Środki budżetu państwa pozostające w dyspozycji Ministra Rozwoju i Technologii

Ze środków Ministerstwa Rozwoju i Technologii wspierana jest realizacja zadań wynikających z POKA w ramach cyklicznie ogłaszanego konkursu na dofinansowanie działań związanych z usuwaniem azbestu. Jest on skierowany do jednostek samorządu terytorialnego Konkurs „Azbest 2022” swoim zakresem obejmuje działania takie jak:

- działania edukacyjno-informacyjne – dotacje przeznacza się na współfinansowanie zadań na temat prawidłowego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest:
 - zorganizowanie spotkania/seminarium/konferencji;
 - promocja działań w prasie lokalnej/regionalnej, Internecie i w lokalnej/regionalnej rozgłośni radiowej;
 - opracowanie i przeprowadzenia wśród dzieci i młodzieży, mieszkańców, urzędników, przedsiębiorców z terenu gminy, powiatu, województwa materiałów edukacyjnych, informacyjnych.
- inwentaryzację wyrobów zawierających azbest – dotacje przeznaczone na współfinansowanie poniższych zadań:
 - wykonanie inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest wraz z warstwą obrysów obiektów z przypisanymi do obiektu atrybutami: numerem działki ewidencyjnej i numerem obrębu ewidencyjnego i wprowadzeniem tych danych do Bazy Azbestowej;
 - aktualizację inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest wraz z warstwą obrysów obiektów z przypisanymi do obiektów atrybutami: numerem działki ewidencyjnej numerem obrębu ewidencyjnego i wprowadzeniem tych danych do Bazy Azbestowej

6.2. Środki własne właścicieli, zarządców, użytkowników obiektów budowlanych z zabudowanymi wyrobami zawierającymi azbest

Zgodnie z POKA przy uwzględnieniu wszystkich możliwych form wsparcia finansowego należy zaznaczyć, iż o ile istnieją możliwości obniżenia lub zredukowania kosztów demontażu, transportu i unieszkodliwienia usuniętych wyrobów zawierających azbest, o tyle po stronie właścicieli obiektów budowlanych pozostaną koszty nowych pokryć dachowych i elewacyjnych, lub zakupu innych wyrobów nie azbestowych, w miejsce azbestowych. Jak zauważono w POKA może mieć to wpływ na wydłużenie się okresu realizacji usuwania wyrobów zawierających azbest.

6.3. Środki z Krajowego Planu Odbudowy¹⁷

W ramach inwestycji A1.4.1. „Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu”, objętej Krajowym Planem Odbudowy i Zwiększania Odporności (Plan Rozwojowy), za realizację, której odpowiedzialny jest Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi ogłoszono objęcie wsparciem przedsięwzięcia polegającego na wymianie w gospodarstwach rolnych pokryć dachowych wykonanych z materiałów zawierających azbest.

Wsparcie w maksymalnej wysokości 20 tys. zł. (40 zł/m²) może być udzielone osobie fizycznej, która podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2022 r. poz. 933 i 1155) jako rolnik lub której przyznano płatności bezpośrednio w rozumieniu ustawy z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1775) co najmniej w roku poprzedzającym rok złożenia wniosku o objęcie wsparciem, jeżeli:

- jest właścicielem lub współwłaścicielem budynku, na którym będzie wymieniane pokrycie dachu;
- ma nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2022 r. poz. 203, 219 i 1270);
- jest pełnoletnia.

6.4. Środki własne jednostek samorządowych

Jak wykazano w rozdziale 4.3.1 znaczący wpływ na koszt usuwania wyrobów zawierających azbest ma, to czy usunięcie następuje w wyniku indywidualnego zgłoszenia, czy większego przetargu na terenie całej gminy. W związku z tym jednostki samorządowe powinny być głównie beneficjentami programów wsparcia w tym zakresie, gdyż może to pozwolić na ograniczenie kosztów.. Jednostki samorządowe mają możliwość finansowania celów PROGRAMU, lecz jest to uzależnione od możliwości finansowych budżetu jednostek. Zgodnie z: „Poradnikiem o

17

www.gov.pl/web/arimr/wymiana-w-gospodarstwach-rolnych-pokryc-dachowych-wykonanych-z-materialow-zawierajacych-azbest (dostęp 28.10.2022)

finansowaniu usuwania azbestu ze środków krajowych i zagranicznych na lata 2016-2020” około 10% samorządów finansowała Program usuwania wyrobów zawierających azbest ze środków własnych.

6.5. Funduszy ochrony środowiska, w tym WFOŚiGW w Poznaniu

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) prowadzi obecnie program: „Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest”. Jego celem jest wzrost ilości unieszkodliwionych odpadów zawierających azbest. Szczegóły niniejszego programu są następujące:

- beneficjenci: beneficjentem programu są **wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej**. Jednakże, końcowym beneficjentem są gminy, związki międzygminne i powiaty, działające na rzecz właścicieli lub posiadaczy obiektów budowlanych na jej terenie;
- okres trwania: Program realizowany jest w latach **2019–2023**. Przy czym podpisywanie umów z Beneficjentami końcowymi odbywać się będzie tylko **do 31.03.2023 r.**, a środki wydatkowane będą na rzecz Beneficjentów (WFOŚiGW) do 31.12.2023 r.;
- cel szczegółowy: usunięcie co najmniej **285 715 Mg** odpadów zawierających azbest;
- budżet: budżet na realizację celu programu wynosi do **100 000 000,00 zł**, przy czym **100% to dofinansowanie bezzwrotne**.
- Inne szczegóły znajdują się na stronie: <https://www.gov.pl/attachment/6ec35a42-9dec-477d-aabd-fee8d635d248>.

Program przewiduje zakres wsparcia dla gmin:

- przedsięwzięcia w zakresie demontażu, zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest, zgodnie z gminnymi programami usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest;
- przedsięwzięcia w zakresie demontażu, zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest na obszarach dotkniętych klęską żywiołową lub dotkniętych zdarzeniami noszącymi znamiona klęski żywiołowej

Poziom wsparcia dla gmin jest ściśle uzależniony od jej sytuacji finansowej:

- do 100% jego kosztów kwalifikowanych dla gmin o wartości wskaźnika G określonego dla roku poprzedzającego rok złożenia wniosku nie większej niż 1500;
- do 70% jego kosztów kwalifikowanych dla gmin o wartości wskaźnika G określonego dla roku poprzedzającego rok złożenia wniosku w przedziale powyżej 1500 do 2000;
- do 40% jego kosztów kwalifikowanych dla gmin o wartości wskaźnika G określonego dla roku poprzedzającego rok złożenia wniosku powyżej 2000.

Niniejszy program zakładał usunięcie jedynie 285 715 Mg w skali kraju, co jest niewystarczające do spełnienia celu jakim jest unieszkodliwienie wyrobów azbestowych do końca 2032 roku.

6.6. Kredyty – Bank Ochrony Środowiska S.A.

Bank Ochrony Środowiska S.A. jest uniwersalnym bankiem komercyjnym specjalizującym się w finansowaniu przedsięwzięć proekologicznych. BOŚ współpracuje z polskimi i zagranicznymi instytucjami finansowymi, w tym funduszami i fundacjami działającymi na rzecz ochrony środowiska.

6.7. Fundusze europejskie dla województwa wielkopolskiego

W ramach programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolskiego 2021-2027 przewidziano możliwość wykorzystania ponad 2 mln EURO na szereg różnych działań. Jednym z celów Polityki jest bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca w kierunku gospodarki zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej. W ramach tego celu wyodrębniano cel szczegółowy 2 (vi) „Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej”. W uzasadnieniu celu szczegółowego zawarto zapis: „Wyzwaniem są także zlokalizowane na terenie województwa wyroby azbestowe – region podjął się ich stopniowej eliminacji i bezpiecznego unieszkodliwienia do 2032 realizując „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla województwa wielkopolskiego”. Jednakże dalsze jego wdrażanie wymaga kontynuacji wsparcia”. Na realizację wyżej wymienionego celu szczegółowego przewidziano łączną kwotę 49 100 000 EURO.

7. Zarządzanie i monitoring programu

Cele zawarte w POKA będą realizowane na trzech poziomach:

- centralnym- Rada Ministrów, Minister Rozwoju i Technologii i w strukturze Ministerstwa Rozwoju i Technologii Główny Koordynator;
- wojewódzkim- samorząd województwa;
- lokalnym- samorząd powiatowy i samorząd gminny.

Realizację zadań na poziomie lokalnym podzielono na działania powiatowe oraz gminne. Do zadań realizowanych przez samorząd powiatowy należą:

- przygotowywanie i aktualizacja programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest, także w ramach planów gospodarki odpadami;
- współpraca z gminami oraz marszałkiem województwa w zakresie opracowywania programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest, w szczególności w zakresie weryfikacji inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest, lokalizacji składowisk odpadów zawierających azbest oraz urządzeń przewoźnych do przetwarzania odpadów zawierających azbest;
- organizowanie usuwania wyrobów zawierających azbest przy wykorzystaniu pozyskanych na ten cel środków krajowych lub unijnych z uwzględnieniem zasad zawartych w POKA;

- inspirowanie właściwej postawy obywateli w zakresie obowiązków związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest;
- współpraca z mediami w celu propagowania odpowiednich inicjatyw społecznych oraz rozpowszechniania informacji dotyczących zagrożeń powodowanych przez azbest;
- współpraca z organizacjami społecznymi wspierającymi realizację POKA;
- współpraca z organami kontrolnymi (inspekcja sanitarna, inspekcja pracy, inspekcja nadzoru budowlanego, inspekcja ochrony środowiska, policja, straż miejska).

Do zadań realizowanych przez samorząd gminny należą:

- gromadzenie przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta informacji o ilości, rodzaju i miejscach występowania wyrobów zawierających azbest oraz przekazywanie jej do marszałka województwa z wykorzystaniem dostępnego narzędzia informatycznego www.bazaazbestowa.pl;
- przygotowywanie i aktualizacja programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest, także w ramach planów gospodarki odpadami;
- organizowanie szkoleń lokalnych w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu nieruchomości bez korzystania z usług wyspecjalizowanych firm;
- organizowanie usuwania wyrobów zawierających azbest przy wykorzystaniu pozyskanych na ten cel środków krajowych lub unijnych z uwzględnieniem zasad zawartych w POKA;
- inspirowanie właściwej postawy obywateli w zakresie obowiązków związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest;
- współpraca z marszałkiem województwa w zakresie inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest oraz opracowywania programów usuwania wyrobów zawierających azbest, w szczególności w zakresie lokalizacji składowisk odpadów azbestowych oraz urządzeń przewoźnych do przetwarzania odpadów zawierających azbest;
- współpraca z mediami w celu propagowania odpowiednich inicjatyw społecznych oraz rozpowszechniania informacji dotyczących zagrożeń powodowanych przez azbest;
- współpraca z organizacjami społecznymi wspierającymi realizację POKA;
- współpraca z organami kontrolnymi (inspekcja sanitarna, inspekcja pracy, inspekcja nadzoru budowlanego, inspekcja ochrony środowiska).

W celu monitorowania efektywności realizacji Programu pomocne mogą być wskaźniki jakościowe oraz ilościowe zamieszczone w tabeli 17. Wskaźniki jakościowe umożliwią dokonanie charakterystyki ogólnej systemu natomiast wskaźniki ilościowe przedstawią w sposób szczegółowy, na podstawie konkretnych wartości liczbowych wydajność i skuteczność funkcjonowania Programu.

Tabela 17 Wykaz wskaźników efektywności realizacji i monitoringu Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Piła.

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Stan na październik 2022 r.
1.	Ilość zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Piła	mb	9285
		m ²	33820,13
		Mg	878,70
2.	Ilość posesji z wbudowanymi wyrobami zawierającymi azbest	szt.	283
3.	Ilość zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest, wbudowanych w budynkach gospodarstw indywidualnych	m ²	30335,80
		Mg	455,04
4.	Ilość zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest, wbudowanych w obiektach należących do podmiotów prawnych	mb	9285
		m ²	3484,33
		Mg	423,66
5.	Ilość odpadów zawierających azbest usuniętych z terenu gminy Piła	m ² /rok	b.d.
		Mg/rok	32,54
6.	Ilość usuniętych odpadów zawierających azbest z budynków gospodarstw indywidualnych	m ²	b.d.
		Mg/rok	31,34
7.	Ilość usuniętych odpadów zawierających azbest z budynków podmiotów prawnych	m ²	b.d.
		Mg/rok	1,20
8.	Ilość unieszkodliwionych odpadów zawierających azbest	m ²	b.d.
		Mg/rok	32,54

8. Podsumowanie, wnioski

Celem niniejszego opracowania jest aktualizacja dokumentu przyjętego w 2014 roku tj. „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Piły na lata 2014 – 2032”. W tym celu dokonana została szczegółowa inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest w Pile. Zakres inwentaryzacji obejmował wszystkie wyroby zlokalizowane na terenie gminy (na budynkach mieszkalnych, gospodarczych itp.) zarówno wśród osób fizycznych i prawnych.

Podczas wizji przeprowadzonych na przełomie września oraz października 2022 roku dokonano inwentaryzacji wyrobów azbestowych w obiektach rozmieszczonych na terenie gminy Piła. Łącznie zidentyfikowano 878,7 Mg wyrobów zawierających azbest, z czego:

- udział wyrobów azbestowych zlokalizowanych u osób fizycznych wynosi **51,8%** (455,04 Mg);
- udział wyrobów azbestowych zlokalizowanych u osób prawnych wynosi **48,2%** (423,66 Mg).

W wyniku przeprowadzonych prac stwierdzono, że zdecydowana większość stosowanych wśród osób fizycznych wyrobów zawierających azbest należy do grup pokryć dachowych, z czego:

- udział płyt azbestowo-cementowych płaskich stosowanych w budownictwie wynosi **36,7%** (166,8 Mg);
- udział płyt azbestowo-cementowych falistych dla budownictwa wynosi **63,3%** (288,24 Mg).

Wśród podmiotów prawnych zinwentaryzowanych zostało 423,66 Mg wyrobów azbestowych, z czego:

- udział płyt azbestowo-cementowych płaskich stosowanych w budownictwie wynosi **0,03%** (0,12 Mg);
- udział płyt azbestowo-cementowych falistych dla budownictwa wynosi **12,3%** (52,14 Mg);
- udział rur i złącz azbestowo-cementowych przeznaczonych do pozostawienia w ziemi wynosi **87,7%** (371,40 Mg).

Przeprowadzona została również ocena pilności usuwania zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 roku w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest ze zmianami z roku 2010 (Dz. U. z 2004r. Nr 71, poz. 649 oraz z 2010 r. Nr 162, poz. 1089). Wykazała ona, że większość wyrobów azbestowych, zarówno u osób fizycznych oraz prawnych, zlokalizowanych na terenie Gminy Piła kwalifikuje się jako III stopień pilności, czyli w tych miejscach wymagana jest ponowna ocena w terminie do 5 lat. Udziałowo wygląda to w następujący sposób:

- Stopień pilności I – **6,43%** (32,60 Mg);
- Stopień pilności II – **3,35%** (17,00 Mg);
- Stopień pilności III – **90,24%** (457,80 Mg).

Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu Gminy Piła na lata 2023 - 2032

Ocena pilności usuwania wyrobów zawierających azbest nie obejmowała rur i złącz azbestowo-cementowych (W03.2), ponieważ są one przeznaczone do pozostawienia w ziemi i nie będą usuwane.

Na przestrzeni ostatnich lat Gmina Piła prowadzi skuteczną politykę usuwania wyrobów zawierających azbest. W wyniku prowadzonych działań w latach 2014-2022 usuniętych z terenu miasta zostało w sumie **481,56 Mg** wyrobów zawierających azbest, co oznacza, że średnio w ciągu roku usuwanych jest ok. 60,20 Mg azbestu. Przy zachowaniu obecnego tempa Gmina jest w stanie całkowicie usunąć wyroby azbestowe w czasie 8-9 lat, co oznacza, że możliwe jest spełnienie obowiązku usunięcia wyrobów zawierających azbest wbudowanych w obiektach budowlanych do 2032 roku, wynikającego z „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”.

W przypadku organizacji przez gminę wspólnych przetargów na demontaż oraz transport i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest koszty mogą wynieść 405 832 PLN. Oznacza to, że koszty będą ok. 6-7 krotnie niższe niż w przypadku, gdy mieszkańcy samodzielnie organizować będą akcję demontażu wyrobów azbestowych. Głównym jednak problemem są wysokie koszty zastąpienia wyrobów zawierających azbest nowymi materiałami. Szacuje się, że koszt montażu nowych pokryć dachowych w miejsce obecnych, azbestowych wyniesie 6 131 949,59 PLN. Obecnie brak jest możliwości pozyskania wsparcia finansowego na wykonanie nowych powierzchni dachowych. Konieczność poniesienia wysokich wydatków na nowe pokrycie dachowe przez osoby fizyczne może spowodować opóźnienie w osiągnięciu założonego celu - usunięcia wszystkich wyrobów zawierających azbest do końca 2032 roku.

9. Załącznik 1

OCENA

stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest

Nazwa miejsca/ obiektu/ urządzenie budowlanego /instalacji przemysłowej:

.....

Adres miejsca/ obiektu/ urządzenia budowlanego/ instalacji przemysłowej:

.....

Rodzaj zabudowy¹⁾:

Numer działki ewidencyjnej²⁾:

Numer obrębu ewidencyjnego²⁾:

Nazwa, rodzaj wyrobu³⁾:

Ilość wyrobów⁴⁾:

Data sporządzenia poprzedniej oceny⁵⁾:

Grupa / nr	Rodzaj i stan wyrobu	Punkty	Ocena
I	Sposób zastosowania azbestu		
1	Powierzchnia pokryta masą natryskową z azbestem (torkret)	30	
2	Tynk zawierający azbest	30	
3	Lekkie płyty izolacyjne z azbestem (ciężar obj. < 1.000 kg/m ³)	25	
4	Pozostałe wyroby z azbestem(np. pokrycia dachowe, elewacyjne)	10	
II	Struktura powierzchni wyrobu z azbestem		
5	Duże uszkodzenia powierzchni, naruszona struktura włókien	60	
6	Niewielkie uszkodzenia powierzchni (rysy, odpryski, załamania), naruszona struktura włókien	30	
7	Ścisła struktura włókien przy braku warstwy zabezpieczającej lub jej dużych ubytkach	15	
8	Warstwa zabezpieczająca bez uszkodzeń	0	
III	Możliwość uszkodzenia powierzchni wyrobu z azbestem		
9	Wyrób jest przedmiotem jakichś prac	30	
10	Wyrób bezpośrednio dostępny (do wysokości 2 m)	15	
11	Wyrób narażony na uszkodzenia mechaniczne	10	
12	Wyrób narażony na wstrząsy i drgania lub czynniki atmosferyczne	10	
13	Wyrób nie jest narażony na wpływy zewnętrzne	0	

Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu Gminy Piła na lata 2023 - 2032

Grupa / nr	Rodzaj i stan wyrobu	Punkty	Ocena
IV	Miejsce usytuowania wyrobu w stosunku do pomieszczeń użytkowych		
14	Bezpośrednio w pomieszczeniu	30	
15	Za zawieszonym, nieszczelnym sufitem lub innym pokryciem	25	
16	W systemie wywietrzania pomieszczenia (kanały wentylacyjne)	25	
17	Na zewnątrz obiektu (np. tynk)	20	
18	Elementy obiektu (np. osłony balkonowe, filarki międzyokienne)	10	
19	Za zawieszonym szczelnym sufitem lub innym pokryciem, ponad pyłoszczelną powierzchnią lub poza szczelnym kanałem wentylacyjnym	5	
20	Bez kontaktu z pomieszczeniem (np. na dachu odizolowanym od pomieszczeń mieszkalnych)	0	
V	Wykorzystanie miejsca/ obiektu/ urządzenia budowlanego/ instalacji przemysłowej		
21	Regularne przez dzieci, młodzież lub sportowców	40	
22	Stałe lub częste (np.: zamieszkanie, miejsce pracy)	30	
23	Czasowe (np.: domki rekreacyjne)	15	
24	Rzadkie (np.: strychy, piwnice, komórki)	5	
25	Nieużytkowane (np.: opuszczone zabudowania mieszkalne lub gospodarskie, wyłączone z użytkowania obiekty, urządzenia lub instalacje)	0	
VI	SUMA PUNKTÓW OCENY		
VII	STOPIEŃ PILNOŚCI		

Uwaga: W każdej z pięciu grup arkusza należy wskazać co najmniej jedną pozycję. Jeśli w grupie zostanie wskazana więcej niż jedna pozycja, sumując punkty z poszczególnych grup należy uwzględnić tylko pozycję o najwyższej punktacji w danej grupie. Sumaryczna liczba punktów pozwala określić stopień pilności:

Stopień pilności I od 120 punktów

wymagane pilnie usunięcie (wymiana na wyrób bezazbestowy) lub zabezpieczenie

Stopień pilności II od 95 do 115 punktów

wymagana ponowna ocena w terminie do 1 roku

Stopień pilności III do 90 punktów

wymagana ponowna ocena w terminie do 5 lat

.....
Oceniający
(nazwisko i imię)

.....
Właściciel / Zarządca
(podpis)

.....
(miejsce, data)

.....
(adres lub pieczęć z adresem)

Objaśnienia:

- 1) Należy podać rodzaj zabudowy: budynek mieszkalny, budynek gospodarczy, budynek przemysłowy, inny.
- 2) Należy podać numer obrębu ewidencyjnego i numer działki ewidencyjnej faktycznego miejsca występowania azbestu.
- 3) Przy określaniu rodzaju wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:
 - płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
 - płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa,
 - rury i złącza azbestowo-cementowe,
 - izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
 - wyroby cierne azbestowo-kauczukowe,
 - przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione,
 - szczeliwa azbestowe,
 - taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
 - wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych,
 - papier, tektura,
 - inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie niewymienione, w tym papier i tektura, podać jakie.
- 4) Ilość wyrobów azbestowych podana w jednostkach masy (Mg) oraz w jednostkach właściwych dla danego wyrobu (m², m³, mb).
- 5) Należy podać datę przeprowadzenia poprzedniej oceny; jeśli jest to pierwsza ocena, należy wpisać „pierwsza ocena”.

10. Załącznik 2

Informacja o wyrobach zawierających azbest¹⁾

1. Nazwa miejsca/urządzenia/instalacji, adres²⁾:
.....
.....
2. Wykorzystujący wyroby zawierające azbest – imię i nazwisko lub nazwa i adres:
.....
.....
3. Rodzaj zabudowy³⁾:
4. Numer działki ewidencyjnej⁴⁾:
5. Numer obrębu ewidencyjnego⁴⁾:
6. Nazwa, rodzaj wyrobu⁵⁾:
7. Ilość posiadanych wyrobów ⁶⁾:
8. Stopień pilności⁷⁾:
9. Zaznaczenie miejsca występowania wyrobów:⁸⁾
 - a) nazwa i numer dokumentu:
 - b) data ostatniej aktualizacji:
10. Przewidywany termin usunięcia wyrobów:
11. Ilość usuniętych wyrobów zawierających azbest przekazanych do unieszkodliwienia⁹⁾:

.....
(podpis)

Data

- 1) Za wyrób zawierający azbest uznaje się każdy wyrób zawierający wagowo 0,1 % lub więcej azbestu.
- 2) Adres faktycznego miejsca występowania azbestu należy uzupełnić w następującej formie: województwo, powiat, gmina, miejscowość, ulica, numer nieruchomości.
- 3) Należy podać rodzaj zabudowy: budynek mieszkalny, budynek gospodarczy, budynek przemysłowy, budynek mieszkalno-gospodarczy, inny.
- 4) Należy podać numer działki ewidencyjnej i numer obrębu ewidencyjnego faktycznego miejsca występowania azbestu.
- 5) Przy określaniu rodzaju wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:
 - płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
 - płyty faliste azbestowo-cementowe stosowane w budownictwie,
 - rury i złącza azbestowo-cementowe,
 - rury i złącza azbestowo-cementowe pozostawione w ziemi,
 - izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
 - wyroby cierne azbestowo-kauczukowe,
 - przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione,
 - szczeliwa azbestowe,
 - taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
 - wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych,
 - papier, tektura,
 - drogi zabezpieczone (drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest przed wejściem w życie ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, po trwałym zabezpieczeniu przed emisją włókien azbestu),
 - drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest przed wejściem w życie ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, ale niezabezpieczone trwale przed emisją włókien azbestu,
 - inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie niewymienione, w tym papier i tektura; podać jakie.
- 6) Ilość wyrobów zawierających azbest należy podać w jednostkach właściwych dla danego wyrobu (kg, m², m³, m.b., km).
- 7) Według „Oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest” określonej w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 71, poz. 649).
- 8) Nie dotyczy osób fizycznych niebędących przedsiębiorcami. Należy podać nazwę i numer dokumentu oraz datę jego ostatniej aktualizacji, w którym zostały oznaczone miejsca występowania wyrobów zawierających azbest, w szczególności planu sytuacyjnego terenu instalacji lub urządzenia zawierającego azbest, dokumentacji technicznej.

11. Załącznik 3

Tabela 18 Inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest na terenie miasta Piła

Lp	Ulica	Nr domu	Nr działki	Obręb	Rodzaj budynku	Rodzaj wyr. azbestowego	Ilość, m ²	Ilość, Mg
1.	Agatowa	8/2	9/4	.0001	luz	falista	50,00	0,75
2.	Agatowa	2	9/1	.0001	budynek gospodarczy	falista	226,67	3,40
3.	Agatowa	2	9/1	.0001	budynek gospodarczy	falista	113,33	1,70
4.	Agatowa	7	1/21	.0001	budynek gospodarczy	falista	113,33	1,70
5.	Agatowa	7	1/21	.0001	budynek gospodarczy	falista	226,67	3,40
6.	Agatowa	7	1/21	.0001	budynek gospodarczy	falista	906,67	13,60
7.	Armii Krajowej	20	915	.0019	budynek mieszkalny	falista	110,00	1,65
8.	Armii Krajowej	22	916	.0019	budynek mieszkalny	falista	110,00	1,65
9.	Armii Krajowej	12	909	.0019	budynek mieszkalny	falista	110,00	1,65
10.	Armii Krajowej	16	913	.0019	budynek mieszkalny	falista	110,00	1,65
11.	Bogusławskiego	22	151/19	.0023	budynek mieszkalny	falista	113,33	1,70
12.	Bogusławskiego	30	151/8	.0023	budynek mieszkalny	falista	113,33	1,70
13.	Brukowa	8	232/1	.0004	luz	falista	90,00	1,35
14.	Brukowa	13	224	.0004	budynek mieszkalny	falista	226,67	3,40
15.	Brukowa	2	229/1	.0004	budynek gospodarczy	falista	34,00	0,51
16.	Bukowa	17	377	.0014	budynek mieszkalny	plaska	48,00	0,72
17.	Bukowa	3	384	.0014	budynek mieszkalny	plaska	48,00	0,72
18.	Bukowa	10	363	.0014	budynek mieszkalny	plaska	48,00	0,72
19.	Bukowa	19	376	.0014	budynek mieszkalny	plaska	48,00	0,72
20.	Bukowa	21	375	.0014	budynek mieszkalny	plaska	48,00	0,72
21.	Bukowa	21	375	.0014	budynek mieszkalny	falista	40,00	0,60
22.	Bukowa	23	374	.0014	budynek mieszkalny	plaska	48,00	0,72
23.	Bukowa	6	365	.0014	budynek mieszkalny	plaska	48,00	0,72
24.	Bukowa	8	364	.0014	budynek mieszkalny	plaska	48,00	0,72
25.	Bukowa	12	362	.0014	budynek gospodarczy	plaska	48,00	0,72
26.	Chopina	2	47/5	.0019	luz	falista	690,33	10,36

Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu Gminy Piła na lata 2023 - 2032

Lp	Ulica	Nr domu	Nr działki	Obręb	Rodzaj budynku	Rodzaj wyr. azbestowego	Ilość, m ²	Ilość, Mg
27.	Chopina	2	47/5	.0019	budynek gospodarczy	falista	15,50	0,23
28.	Czarnkowska	41		.0025	budynek mieszkalny	plaska	100,00	1,50
29.	Daleka	11	197/3	.0007	budynek mieszkalny	falista	136,00	2,04
30.	Dębowa	2	395	.0014	budynek mieszkalny	falista	113,33	1,70
31.	Dębowa	3	420	.0014	budynek mieszkalny	falista	113,33	1,70
32.	Dębowa	5	419	.0014	budynek mieszkalny	falista	113,33	1,70
33.	Dębowa	8	392	.0014	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
34.	Długosza	31A	15/117	.0021	budynek mieszkalny	falista	5,67	0,09
35.	Długosza	27A	15/64	.0021	budynek gospodarczy	falista	113,33	1,70
36.	Dworzec Towarowy	2	1/24	.0030	budynek mieszkalny	falista	120,00	1,80
37.	Fabryczna	2	52/1	.0028	budynek mieszkalny	falista	140,00	2,10
38.	Głowackiego	11	138	.0026	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
39.	Głowackiego	3	142	.0026	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
40.	Głowackiego	5	141	.0026	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
41.	Głowackiego	13	137	.0026	budynek mieszkalny	plaska	20,00	0,30
42.	Gnieźnieńska	28	164/3	.0026	luz	falista	43,33	0,65
43.	Grażyny	2	158/4	.0016	luz	falista	1,50	0,02
44.	Henryka Wieniawskiego	1	1023	.0014	luz	falista	100,00	1,50
45.	Henryka Wieniawskiego	22	64/9	.0014	budynek mieszkalny	falista	102,67	1,54
46.	Hutnicza	6	270	.0019	budynek gospodarczy	falista	22,67	0,34
47.	Hutnicza	22	263	.0019	budynek mieszkalny	falista	163,33	2,45
48.	Jagiellońska	19	145/1	.0016	budynek mieszkalny	falista	226,67	3,40
49.	Jagiellońska	20	176/1	.0016	budynek mieszkalny	falista	226,67	3,40
50.	Jagodowa	1	895	.0014	budynek mieszkalny	falista	181,33	2,72
51.	Jałowcowa	5	213	.0014	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
52.	Jałowcowa	7	210	.0014	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
53.	Jałowcowa	7	210	.0014	budynek gospodarczy	falista	33,33	0,50
54.	Jana Styki	4	62/41	.0013	budynek gospodarczy	falista	173,33	2,60
55.	Jana Styki	8		.0013	budynek gospodarczy	falista	350,00	5,25

Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu Gminy Piła na lata 2023 - 2032

Lp	Ulica	Nr domu	Nr działki	Obręb	Rodzaj budynku	Rodzaj wyr. azbestowego	Ilość, m ²	Ilość, Mg
56.	Janusza Korczaka	104	874	.0014	budynek mieszkalny	falista	102,00	1,53
57.	Janusza Korczaka	12	827	.0014	budynek mieszkalny	falista	102,00	1,53
58.	Janusza Korczaka	39	732	.0014	budynek mieszkalny	falista	113,33	1,70
59.	Janusza Korczaka	56	850	.0014	budynek mieszkalny	falista	102,00	1,53
60.	Janusza Korczaka	64	854	.0014	budynek mieszkalny	falista	113,33	1,70
61.	Jastrzębia	44	384	.0036	budynek gospodarczy	falista	1173,33	17,60
62.	Kamienna	24	30/1	.0001	budynek gospodarczy	falista	68,00	1,02
63.	Karola Libelta	44	550	.0025	budynek mieszkalny	falista	117,33	1,76
64.	Kazimierza Pułaskiego	5	163	.0026	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
65.	Kolejowa	3	192	.0026	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
66.	Kossaka	131	86/6	.0015	budynek mieszkalny	falista	45,33	0,68
67.	Kossaka	157	19/2	.0015	budynek mieszkalny	plaska	64,00	0,96
68.	Kossaka	161	17/4	.0015	budynek mieszkalny	plaska	80,00	1,20
69.	Kossaka	163	16/6	.0015	budynek mieszkalny	plaska	80,00	1,20
70.	Kossaka	165	15/1	.0015	budynek mieszkalny	plaska	80,00	1,20
71.	Kossaka	167	14/1	.0015	budynek mieszkalny	plaska	80,00	1,20
72.	Kossaka	169	13/1	.0015	budynek mieszkalny	plaska	80,00	1,20
73.	Kościuszki	13	280	.0026	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
74.	Kościuszki	28	262	.0026	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
75.	Kościuszki	29	288	.0026	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
76.	Kościuszki	3	147	.0026	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
77.	Kościuszki	5	148	.0026	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
78.	Kościuszki	52	274	.0026	budynek mieszkalny	falista	170,00	2,55
79.	Kościuszki	54	275	.0026	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
80.	Kościuszki	56	276	.0026	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
81.	Kościuszki	7	149/2	.0026	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
82.	Kościuszki	2	151	.0026	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
83.	Kościuszki	61	305/1	.0026	budynek gospodarczy	falista	96,00	1,44
84.	Kotuńska Droga	12	15/2	.0022	budynek	falista	136,00	2,04

Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu Gminy Piła na lata 2023 - 2032

Lp	Ulica	Nr domu	Nr działki	Obręb	Rodzaj budynku	Rodzaj wyr. azbestowego	Ilość, m ²	Ilość, Mg
					mieszkalny			
85.	Kotuńska Droga	12	15/2	.0022	budynek gospodarczy	falista	181,33	2,72
86.	Kotuńska Droga	12	15/2	.0022	budynek gospodarczy	falista	181,33	2,72
87.	Kotuńska Droga	6	228/7	.0022	budynek gospodarczy	falista	136,00	2,04
88.	Ledycka	10	112	.0029	budynek mieszkalny	plaska	58,67	0,88
89.	Ledycka	22	118/1	.0029	budynek mieszkalny	plaska	64,00	0,96
90.	Ledycka	24	119/1	.0029	budynek mieszkalny	plaska	64,00	0,96
91.	Ledycka	4	109/1	.0029	budynek mieszkalny	plaska	64,00	0,96
92.	Ledycka	18	116/1	.0029	budynek gospodarczy	falista	45,33	0,68
93.	Lelewela	100	114/1	.0014	budynek gospodarczy / luz	falista	56,67	0,85
94.	Lelewela	102	115/1	.0014	budynek mieszkalny	plaska	117,33	1,76
95.	Lelewela	104	116/1	.0014	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
96.	Lelewela	110	119/1	.0014	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
97.	Lelewela	114	121	.0014	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
98.	Lelewela	12	27/1	.0014	budynek mieszkalny	plaska	64,00	0,96
99.	Lelewela	121	164/1	.0014	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
100.	Lelewela	122	125/1	.0014	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
101.	Lelewela	123	168/1	.0014	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
102.	Lelewela	128	128/1	.0014	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
103.	Lelewela	13	67/1	.0014	budynek mieszkalny	plaska	64,00	0,96
104.	Lelewela	130	129/1	.0014	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
105.	Lelewela	14	28/1	.0014	budynek mieszkalny	plaska	64,00	0,96
106.	Lelewela	15	68/1	.0014	budynek mieszkalny	plaska	64,00	0,96
107.	Lelewela	16	57/6	.0014	budynek mieszkalny	plaska	64,00	0,96
108.	Lelewela	190	345	.0014	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
109.	Lelewela	192	346	.0014	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
110.	Lelewela	198	349	.0014	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
111.	Lelewela	200	350	.0014	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44

Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu Gminy Piła na lata 2023 - 2032

Lp	Ulica	Nr domu	Nr działki	Obręb	Rodzaj budynku	Rodzaj wyr. azbestowego	Ilość, m ²	Ilość, Mg
112.	Lelewela	22	57/4	.0014	budynek mieszkalny	plaska	64,00	0,96
113.	Lelewela	24	33/1	.0014	budynek mieszkalny	plaska	64,00	0,96
114.	Lelewela	25	37/1	.0014	budynek mieszkalny	plaska	64,00	0,96
115.	Lelewela	26	34/1	.0014	budynek mieszkalny	plaska	64,00	0,96
116.	Lelewela	28	35/1	.0014	budynek mieszkalny	plaska	64,00	0,96
117.	Lelewela	3	62/1	.0014	budynek mieszkalny	plaska	64,00	0,96
118.	Lelewela	30	36/1	.0014	budynek mieszkalny	plaska	64,00	0,96
119.	Lelewela	34	573	.0014	budynek mieszkalny	plaska	64,00	0,96
120.	Lelewela	36	39/1	.0014	budynek mieszkalny	plaska	64,00	0,96
121.	Lelewela	38	572	.0014	budynek mieszkalny	plaska	64,00	0,96
122.	Lelewela	4	23/1	.0014	budynek mieszkalny	plaska	64,00	0,96
123.	Lelewela	43	79	.0014	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
124.	Lelewela	51	84/1	.0014	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
125.	Lelewela	53	85/1	.0014	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
126.	Lelewela	55	86/1	.0014	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
127.	Lelewela	56	603	.0014	budynek mieszkalny	plaska	64,00	0,96
128.	Lelewela	58	602	.0014	budynek mieszkalny	plaska	64,00	0,96
129.	Lelewela	59	88/1	.0014	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
130.	Lelewela	64	54/1	.0014	budynek mieszkalny	plaska	64,00	0,96
131.	Lelewela	76	102/1	.0014	budynek mieszkalny	plaska	64,00	0,96
132.	Lelewela	78	103/3	.0014	budynek mieszkalny	plaska	64,00	0,96
133.	Lelewela	88	108/1	.0014	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
134.	Lelewela	94	111/1	.0014	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
135.	Lelewela	6	24/1	.0014	budynek mieszkalny	plaska	64,00	0,96
136.	Lelewela	123	168/1	.0014	budynek gospodarczy	falista	60,00	0,90
137.	Lelewela	3	62/1	.0014	budynek gospodarczy	falista	34,00	0,51
138.	Leopolda Staffa	14	551	.0019	budynek mieszkalny	plaska	249,33	3,74
139.	Leśnictwo Podlasie inne	1	8117/3	.0012	inny	falista	183,87	2,76
140.	Leśnictwo Podlasie inne	1	8117/3	.0012	inny	falista	95,33	1,43

Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu Gminy Piła na lata 2023 - 2032

Lp	Ulica	Nr domu	Nr działki	Obręb	Rodzaj budynku	Rodzaj wyr. azbestowego	Ilość, m ²	Ilość, Mg
141.	Lutycka	17	65/1	.0029	budynek mieszkalny	plaska	64,00	0,96
142.	Lutycka	24	100/1	.0029	budynek mieszkalny	plaska	33,33	0,50
143.	Lutycka	12	94/1	.0029	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
144.	Lutycka	14	95/1	.0029	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
145.	Lutycka	2	84/1	.0029	budynek mieszkalny	plaska	64,00	0,96
146.	Lutycka	21	67/1	.0029	budynek mieszkalny	plaska	64,00	0,96
147.	Lutycka	23	68/1	.0029	budynek mieszkalny	plaska	64,00	0,96
148.	Lutycka	24	100/1	.0029	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
149.	Lutycka	26	101/3	.0029	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
150.	Lutycka	3	58/1	.0029	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
151.	Lutycka	4	85/1	.0029	budynek mieszkalny	plaska	64,00	0,96
152.	Lutycka	16	96/1	.0029	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
153.	Margonińska	20	177/17	.0025	budynek mieszkalny	falista	113,33	1,70
154.	Margonińska	22	418	.0025	budynek mieszkalny	falista	80,67	1,21
155.	Miedziana	11	232/27	.0025	budynek gospodarczy	falista	22,67	0,34
156.	mjr. Siemiradzkiego	1B	45/3	.0026	budynek mieszkalny	falista	220,00	3,30
157.	Motylewska	46	219/2	.0036	budynek gospodarczy	falista	340,00	5,10
158.	Naftowa	-	67/4	.0013	budynek gospodarczy	falista	34,00	0,51
159.	Niepodległości	144		.0004	luz	falista	33,33	0,50
160.	Okrężna	8	174/1	.0004	budynek mieszkalny	falista	113,33	1,70
161.	Okrężna	6	176/1	.0004	budynek gospodarczy	falista	113,33	1,70
162.	Olsztyńska	3	228/1	.0016	budynek mieszkalny	plaska	80,00	1,20
163.	Orla	61	307/2	.0039	budynek gospodarczy	falista	340,00	5,10
164.	Orla	13	203/4	.0039	budynek mieszkalny	falista	34,00	0,51
165.	Orla	19	281	.0039	budynek mieszkalny	falista	136,00	2,04
166.	Orla	28	88	.0039	budynek mieszkalny	falista	136,00	2,04
167.	Orla	45	324	.0039	budynek mieszkalny	falista	113,33	1,70
168.	Orla	55	312	.0039	budynek mieszkalny	falista	136,00	2,04
169.	Orla	68	213/3	.0039	budynek go-	falista	113,33	1,70

Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu Gminy Piła na lata 2023 - 2032

Lp	Ulica	Nr domu	Nr działki	Obręb	Rodzaj budynku	Rodzaj wyr. azbestowego	Ilość, m ²	Ilość, Mg
					spodarczy			
170.	Orla	8	70/5	.0039	budynek gospodarczy	falista	90,67	1,36
171.	Piotra Michałowskiego	33	540	.0014	budynek gospodarczy	falista	17,60	0,26
172.	Pogodna	19	50/3	.0004	budynek gospodarczy	falista	45,33	0,68
173.	Pogodna	3	41	.0004	budynek gospodarczy	falista	283,33	4,25
174.	Powstańców Wielkopolskich	160	27 445	.0008	inny	falista	700,00	10,50
175.	Poznańska	34	255/4	.0025	inny	falista	104,00	1,56
176.	Poznańska	3	216/1	.0026	luz	falista	96,00	1,44
177.	Poznańska	17	229	.0026	budynek mieszkalny	plaska	64,00	0,96
178.	Poznańska	31	230	.0026	budynek mieszkalny	plaska	64,00	0,96
179.	Poznańska	43	235/1	.0026	budynek mieszkalny	plaska	64,00	0,96
180.	Poznańska	51	241	.0026	budynek mieszkalny	plaska	64,00	0,96
181.	Poznańska	61	245/2	.0026	budynek mieszkalny	plaska	64,00	0,96
182.	Poznańska	63	246/2	.0026	budynek mieszkalny	plaska	64,00	0,96
183.	Poznańska	42	667	.0025	budynek gospodarczy	falista	100,00	1,50
184.	Poznańska	120	525	.0025	budynek gospodarczy	falista	45,33	0,68
185.	Poznańska	161	297	.0025	budynek gospodarczy	falista	56,67	0,85
186.	Przemysłowa	9	275	.0036	luz	falista	53,33	0,80
187.	Przemysłowa	9A	277/3	.0036	budynek gospodarczy	falista	650,00	9,75
188.	Robotnicza	21	73/1	.0029	luz	falista	20,00	0,30
189.	Robotnicza	14	50	.0029	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
190.	Robotnicza	18	52/1	.0029	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
191.	Robotnicza	25	75	.0029	budynek mieszkalny	plaska	64,00	0,96
192.	Robotnicza	29	77	.0029	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
193.	Robotnicza	35	80	.0029	budynek mieszkalny	plaska	64,00	0,96
194.	Robotnicza	37	81	.0029	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
195.	Robotnicza	37	81	.0029	budynek mieszkalny	plaska	58,67	0,88
196.	Robotnicza	7	35/1	.0029	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
197.	Robotnicza	9	6/2	.0029	budynek mieszkalny	plaska	64,00	0,96
198.	ROD 40-lecia Wojska Polskiego	25	17/7	.0029	luz	falista	90,00	1,35

Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu Gminy Piła na lata 2023 - 2032

Lp	Ulica	Nr domu	Nr działki	Obręb	Rodzaj budynku	Rodzaj wyr. azbestowego	Ilość, m ²	Ilość, Mg
199.	ROD Drzymały		14	.0017	inny	falista	155,27	2,33
200.	ROD Gwda		2/4	.0017	inny	falista	213,07	3,20
201.	ROD Gwda		2/9	.0017	inny	falista	23,80	0,36
202.	ROD Jedność		9	.0017	inny	falista	265,20	3,98
203.	ROD Kusocińskiego		21	.0017	inny	falista	28,33	0,43
204.	ROD Malwa		49/8	.0028	inny	falista	226,67	3,40
205.	ROD Malwa		49/10	.0028	inny	falista	97,47	1,46
206.	ROD Na skarpie		9/3	.0035	inny	falista	816,00	12,24
207.	ROD Nafta		82/2	.0017	inny	falista	487,33	7,31
208.	ROD Pieniążka		55/19	.0017	inny	falista	68,00	1,02
209.	ROD Pod Lipami		16/2	.0017	inny	falista	136,00	2,04
210.	ROD Pod Lipami		16/1	.0017	inny	falista	544,00	8,16
211.	ROD Podlasie		93/1	.0014	inny	falista	786,53	11,80
212.	ROD Podlasie		95/2	.0014	inny	falista	786,53	11,80
213.	ROD Podlasie		42	.0014	inny	falista	16,00	0,24
214.	ROD Polam		4, 85, 87/1, 88/2	.0017	luz	falista	20,00	0,30
215.	ROD Polam		85	.0017	inny	falista	121,27	1,82
216.	ROD Polam		87/2	.0017	inny	falista	22,67	0,34
217.	ROD Wypoczynek		92/3	.0017	inny	falista	120,13	1,80
218.	ROD Wypoczynek		55/28	.0017	inny	falista	73,53	1,10
219.	ROD Za Parkiem		161	.0017	inny	falista	113,33	1,70
220.	ROD Za Parkiem		159	.0017	inny	falista	113,33	1,70
221.	ROD Za Parkiem		157	.0017	inny	falista	113,33	1,70
222.	ROD Za Parkiem		166	.0017	inny	falista	172,27	2,58
223.	Rubinowa	79	46/2	.0001	budynek mieszkalny	falista	226,67	3,40
224.	Rubinowa	89	41	.0001	budynek mieszkalny	falista	170,00	2,55
225.	Skośna	2	112/8	.0005	budynek gospodarczy	falista	226,67	3,40
226.	Sobieskiego	4	90	.0029	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
227.	Sosnowa	1	397/1	.0014	budynek mieszkalny	falista	30,00	0,45
228.	Sosnowa	1	397/1	.0014	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
229.	Sosnowa	5	399/1	.0014	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
230.	Sosnowa	7	400	.0014	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
231.	Stąńczyka	14	200/1	.0014	budynek mieszkalny	plaska	64,00	0,96

Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu Gminy Piła na lata 2023 - 2032

Lp	Ulica	Nr domu	Nr działki	Obręb	Rodzaj budynku	Rodzaj wyr. azbestowego	Ilość, m ²	Ilość, Mg
232.	Stańczyka	24	195/1	.0014	budynek mieszkalny	płaska	64,00	0,96
233.	Stańczyka	26	194/1	.0014	budynek mieszkalny	płaska	64,00	0,96
234.	Stańczyka	30	192/1	.0014	budynek mieszkalny	płaska	64,00	0,96
235.	Stańczyka	32	191/1	.0014	budynek mieszkalny	płaska	64,00	0,96
236.	Stańczyka	36	189/1	.0014	budynek mieszkalny	płaska	64,00	0,96
237.	Stańczyka	8	203/1	.0014	budynek mieszkalny	płaska	64,00	0,96
238.	Szarych Szeregów	11	839	.0019	budynek mieszkalny	falista	80,67	1,21
239.	Szarych Szeregów	13	838	.0019	budynek mieszkalny	falista	80,67	1,21
240.	Szarych Szeregów	21	834	.0019	budynek mieszkalny	falista	80,67	1,21
241.	Szarych Szeregów	3	843	.0019	budynek mieszkalny	falista	80,67	1,21
242.	Szarych Szeregów	5	842	.0019	budynek mieszkalny	falista	113,33	1,70
243.	Szarych Szeregów	7	841	.0019	budynek mieszkalny	falista	80,67	1,21
244.	Szybowników		108	.0002	inny	płaska	8,00	0,12
245.	Śmiłowska	4	340/11	.0027	budynek gospodarczy	falista	34,00	0,51
246.	Świerkowa	57	386/4	.0014	budynek mieszkalny	płaska	96,00	1,44
247.	Świerkowa	55	369/1	.0014	budynek mieszkalny	płaska	96,00	1,44
248.	Świerkowa	57	386/4	.0014	budynek gospodarczy	falista	45,33	0,68
249.	Świerkowa	55	369/1	.0014	budynek gospodarczy	falista	22,67	0,34
250.	Świerkowa	10	249/1	.0014	budynek mieszkalny	płaska	96,00	1,44
251.	Świerkowa	12	250/1	.0014	budynek mieszkalny	płaska	96,00	1,44
252.	Świerkowa	25	290/1	.0014	budynek mieszkalny	płaska	96,00	1,44
253.	Świerkowa	3	283	.0014	budynek mieszkalny	płaska	96,00	1,44
254.	Świerkowa	39	321/1	.0014	budynek mieszkalny	płaska	96,00	1,44
255.	Świerkowa	46	277/1	.0014	budynek mieszkalny	płaska	96,00	1,44
256.	Świerkowa	48	278/1	.0014	budynek mieszkalny	płaska	96,00	1,44
257.	Świerkowa	50	279/1	.0014	budynek mieszkalny	płaska	96,00	1,44
258.	Świtez	8	146	.0023	budynek mieszkalny	falista	34,00	0,51
259.	Topolowa	13	226/4	.0014	budynek mieszkalny	płaska	96,00	1,44
260.	Topolowa	2	239/1	.0014	budynek	płaska	96,00	1,44

Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu Gminy Piła na lata 2023 - 2032

Lp	Ulica	Nr domu	Nr działki	Obręb	Rodzaj budynku	Rodzaj wyr. azbestowego	Ilość, m ²	Ilość, Mg
					mieszkalny			
261.	Tucholska	37A	250	.0027	budynek mieszkalny	falista	226,67	3,40
262.	Walecznych	11	740	.0019	budynek mieszkalny	falista	226,67	3,40
263.	Walecznych	11	740	.0019	budynek gospodarczy	falista	68,00	1,02
264.	Wałęcka	17	284	.0004	budynek gospodarczy / luz	falista	340,00	5,10
265.	Wawelska	120	8240/7	.0031	inny	falista	72,53	1,09
266.	Wawelska	120	8240/7	.0031	inny	falista	181,40	2,72
267.	Wągrowiecka	1	258/1	.0027	budynek gospodarczy	falista	90,67	1,36
268.	Węglowa	2	25/5	.0028	budynek mieszkalny	falista	11,33	0,17
269.	Węglowa	4	25/5	.0028	budynek mieszkalny	falista	11,33	0,17
270.	Wiatraczna	7A	24	.0017	budynek mieszkalny / luz	falista	226,67	3,40
271.	Widok	13	130	.0007	budynek mieszkalny	plaska	96,00	1,44
272.	Wybickiego	12	106/1	.0015	budynek mieszkalny	plaska	64,00	0,96
273.	Wybickiego	14	107/1	.0015	budynek mieszkalny	plaska	64,00	0,96
274.	Wybickiego	15	95/1	.0015	budynek mieszkalny	plaska	64,00	0,96
275.	Wybickiego	15	95/1	.0015	budynek gospodarczy	falista	34,00	0,51
276.	Wyzwolenia	11A	80/9	.0007	budynek gospodarczy	falista	113,33	1,70
277.	Zakątek	5A	154/1	.0007	budynek mieszkalny	falista	226,67	3,40
278.	Zakątek	5A	154/1	.0007	budynek gospodarczy	falista	90,67	1,36
279.	Żabia	3	98	.0026	inny	falista	22,00	0,33
280.	Żeleńskiego	121	115/7	.0003	budynek mieszkalny	falista	294,67	4,42
281.	Żeleńskiego	127	104/14	.0003	budynek gospodarczy	falista	226,67	3,40
282.	Żytnia	2	97/1	.0005	budynek gospodarczy	falista	5,67	0,09

12. Załącznik 4

Tabela 19 Wykaz ulic na terenie miasta Piły z eksploatowanymi rurociągami azbestowo-cementowymi (Stan na 17.10.2022 r.)

Lp.	Ulica	Średnica, mm	Długość, m	Numery działek	Numer obrębu
1.	Bukowa	80	200	368	14
2.	Brzozowa (do końcówki)	100	210	404	26
3.	Deptak ks. J. Olędzkiego	250	100	198	18
4.	Dębowa	80	240	402	14
5.	Dolna	100	250	24/43	26
6.	Grażyny	100	130	155/2	16
7.	Jagiellońska	80	350	170/2, 102	16, 8
8.	Plac Jagiełły	100	470	186/14,201,2	16
9.	Kossaka (od torów do końcówki)	100	320	2\1	14
10	Kasztanowa	80	100	976/1	14
11	Krótką	80	100	502/1	25
12	Kilińskiego	250	50	174	18
13	Kwidzyńska	100	130	222/3	16
14	Lelewela	100	1500	339, 181, 131/8, 60	14
15	Ledycka	80	170	107	29
16	Leśna	80	100	512	25
17	1 Maja - Staromiejska (Buczka)	200	310	284/1,283	18
18	Moniuszki	100	180	119	17
19	Olsztyńska	100	155	230/4	16
20	E. Plater	80	60	103	29
21	Poznańska (od W. Ludów do końcówki)	80	850	178, 348, 313	25
22	Świerkowa	200	100	341	14
23	Serbska	100	90	266	14

Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu Gminy Piła na lata 2023 - 2032

Lp.	Ulica	Średnica, mm	Długość, m	Numery działek	Numer obrębu
24	Słoneczna	100	170	27/2, 34/11	25
25	Sobieskiego	80	140	93	29
26	Sosnowa	80	120	396	14
27	Świerkowa	200	560	281, 1349	14
28	Śniadeckich	100	510	35	8
29	Ujska	80	150	232/49, 280, 293	25
30	Wiejska	100	160	24/36	26
31	Wysoka	100	60	30/8	26
32	Żelazna	80	170	135/3	16
33	Wybickiego	80	160	96	15
34	1-go Maja (do 11 Listopada)	200	110	wyłączony	-
35	Chopina - rurociąg tłoczny st. 5	200	300	wyłączony	-
36	Paderewskiego (st.4 do Kujawskiej)	200	250	wyłączony	-
37	Żeleńskiego (boczna)	100	100	wyłączony	-
38	Kaczorska (od ulicy Walki Młodych do kotłowni)	100	160	wyłączony	-
-	Suma	-	9 285	-	-

PRZEWODNICZĄCA
Rady Miasta Piły
/-/ Maria Kubica